

Rejestracja pojazdów wraca do Swarzędza!

3500 dowodów pozostało do wymiany!

W Referacie Spraw Obywatelskich na parterze swarzędzkiego ratusza nie ma jeszcze kolejek. Wkrótce będą nie do uniknięcia – mówi Danuta Andrzejczak – z referatu zajmującego się wymianą dowodów osobistych. Jeszcze ok. 3500 swarzędzan powinno wymienić stare, „książeczkowe” dowody na nowe. Choć stare dowody ważne będą do końca marca 2008 r., to wniosek o wymianę należy złożyć do końca br. Zapraszamy do UMiG!

Wanda Wasik: Dzieciństwo w Kraju Warty

Wydawnictwo BONAMI w Poznaniu przygotowuje wydanie książki „Dzieciństwo w Kraju Warty” autorstwa Wandy Wasik – mieszkanki Kobylnicy. Na sześciu stronach specjalnej wkładki prezentujemy Państwu I rozdział tej książki, zatytułowany WRZESIEŃ.

Dokończenie na str. 2

Fot. M. Wołński

Od przyszłego roku wszystkie sprawy związane z rejestracją pojazdów swarzędzanie będą mogli załatwiać u siebie, bez konieczności uciążliwego fatygowania się do Starostwa Powiatowego w Poznaniu. W Swarzędzu utworzony zostanie bowiem oddział Wydziału Komunikacji. List intencyjny w tej sprawie podpisany został w piątek 31 sierpnia przez burmistrz Swarzędza Bożenę Szydłowską i starostę poznańskiego Jana Grabkowskiego.

Biuro Obsługi Interesanta

- już działa i zaprasza

W poniedziałek, 3 września w Urzędzie Miasta i Gminy w Swarzędzu uruchomione zostało Biuro Obsługi Interesanta. Biuro mieści się na parterze ratusza, w gruntownie wyremontowanych pomieszczeniach, które niegdyś zajmowane były przez Bibliotekę Publiczną. Bez konieczności pokonywania ratuszowych piętér można teraz wygodnie, w jednym miejscu załatwić większość spraw, z jakimi mieszkańcy przychodzą do UMiG.

Pierwszych klientów, którzy pojawili się w biurze w poniedziałkowy ranek powitała burmistrz Bożena Szydłowska, wręczając każdemu z nich różę i słodki upominek.

Dokończenie na str. 2

Fot. M. Wołński

Witaj szkoło!

3 września we wszystkich swarzędzkich szkołach rozpoczął się rok szkolny 2007/2008. Od poprzednich różnił się będzie m.in. tym, że obowiązują w nim szkolne mundurki... Dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Swarzędzu, pod nowym kierownictwem dyrektor Elżbiety Nawrockiej, gościły m.in. burmistrz Bożenę Szydłowską. Dzieci przygotowały sympatyczny program artystyczny. Goście życzyli im samych sukcesów w nauce, a nauczyciele odebrali życzenia wytrwałości i satysfakcji z wykonywanej pracy.

•••

31 sierpnia w Urzędzie Miasta i Gminy w Swarzędzu odbyło się spotkanie z nauczycielami, którzy zdobyli kolejny stopień awansu zawodowego. Z rąk burmistrz Bożeny Szydłowskiej akty nadania stopnia nauczyciela mianowanego otrzymali: Jolanta Iskierska – Szkoła Podstawowa nr 4 w Swarzędzu, Krystyna Gromadzińska – Przedszkole w Kobylnicy, Katarzyna Duszyńska – Szkoła Podstawowa nr 5 w Swarzędzu, Jolanta Kuzemko – Gimnazjum nr 2 w Swarzędzu i Rafał Dudziński – Gimnazjum nr 3 w Swarzędzu. W spotkaniu uczestniczyli również nauczyciele dyplomowani, którzy już wcześniej otrzymali akty nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego: Elżbieta Lisiecka, Ewa Gościńska, Beata Stein, Grażyna Beranek, Anna Bik - Szkoła Podstawowa nr 5 w Swarzędzu, Małgorzata Wesołowska – Szkoła Podstawowa nr 1 w Swarzędzu, Małgorzata Chmielewska – Gimnazjum w Zalasewie, Małgorzata Ćmakowska – Przedszkole nr 2 w Swarzędzu i Renata Lekowska – Przedszkole nr 5 w Swarzędzu.

MW

Rejestracja pojazdów wraca do Swarzędza!

Dokończenie ze str. 1

Rozmowy na ten temat toczyły się od wielu tygodni. Jak podkreśla burmistrz Szydłowska - dzięki przychylności starosty, w Swarzędzu powstanie nie filia, jak w kilku innych gminach, lecz oddział z pełnym zakresem usług. – Nie chciałem tworzyć kolejnej filii, jakie działają w Stęszewie, Mosinie, Kostrzynie, Buku, Murowanej Goślinie i Pobiedziskach - wyjaśnia starosta Grabkowski.

Szynobus Swarzędz-Poznań

Jest duża szansa na to, że w przyszłym roku pomiędzy Swarzędzem i Poznaniem kursować będzie szynobus – poinformowała burmistrz Bożena Szydłowska podczas ostatniej sesji Rady Miejskiej. Władze naszej gminy prowadzą w tej sprawie rozmowy z Urzędem Marszałkowskim i Urzędem Wojewódzkim. Trwają prace projektowe - sprawa wymaga wielu uzgodnień, ale jest na dobrej drodze. Szynobus mógłby pojawić na szlaku kolejowym między Swarzędzem a stacją Poznań Główny w maju lub czerwcu przyszłego roku.

MW

Biuro Obsługi Interesanta

Dokończenie ze str. 1

Przy sześciu wydziałach i przejrzycie oznakowanych stanowiskach dyżurują urzędnicy wyspecjalizowani w obsłudze następujących spraw:

- **działalność gospodarcza, zezwolenia na alkohol** (stanowisko podlega pod referat organizacyjny, nr tel.0-61/65 10 719)
- **architektura i urbanistyka** (stanowisko podlega pod referat architektury i urbanistyki, nr tel.0-61/65 10 718)
- **geodezja, nieruchomości** (stanowisko podlega pod referat geodezji i nieruchomości, nr tel.0-61/65 10 716)
- **inwestycje i sprawy komunalne** (stanowisko podlega pod referat inwestycji, gospodarki komunalnej i obsługi inwestorów, nr tel.0-61/65 10 714)
- **podatki i opłaty** (stanowisko podlega pod referat podatków i opłat lokalnych, nr tel.0-61/65 10 713)
- **rolnictwo, melioracja i ochrona środowiska** (stanowisko podlega pod referat rolnictwa, melioracji i ochrony środowiska, nr tel.0-61/65 12 402)

Wszystkie stanowiska wyposażone zostały w komputery połączone z siecią i bazami danych urzędu.

Pomieszczenia Biura Obsługi Interesanta sąsiadują z powstającą na parterze ratusza ekspozyturą BZ WBK SA. Ten mini-oddział bankowy przejmie obsługę kasową urzędu. Bez żadnych opłat będzie tu można regulować wszelkie należności wobec gminy, ale też korzystać z normalnych usług bankowych, łącznie z wymianą walut. Kasa urzędu, która mieściła się dotychczas na drugim piętrze, zostanie zlikwidowana.

W Biurze Obsługi Interesanta przewidziane są także dyżury prawnika, który raz w tygodniu będzie udzielał mieszkańcom bezpłatnych porad prawnych.

Przypominamy, że dla ułatwienia życia mieszkańcom kilka tygodni temu na parter ratusza przeniesiony został referat spraw obywatelskich, który zajmuje się m.in. wymianą dowodów osobistych, a obok niego urządzone zostały pomieszczenia Urzędu Stanu Cywilnego.

MW

Dzień Piłkarza 18 września

Z okazji Dnia Piłkarza 18 września (wtorek) w godz. 11-16 w Swarzędzu na stadionie KS Unia od będzie się sportowy festyn organizowany przez OZPN Poznań. Największym wydarzeniem tego dnia będzie mecz zespołu juniorów Unii Swarzędz z wicemistrzami świata – reprezentacją bezdomnych. Poza tym inne ciekawe mecze...

PB

Takie jednoosobowe placówki nie zapewniają kompleksowej obsługi, a ich utrzymanie jest kłopotliwe, na przykład w przypadku choroby pracownika. Wymaga to delegowania innych, co nie sprzyja efektywnemu działaniu. Swarzędzki oddział będzie zatrudniał kilka osób. Przyjęliśmy już nowych pracowników, którzy przechodzą teraz przeszkolenie. Za kilka miesięcy będą skierowani do Swarzędza. Przygotowujemy już dla nich sprzęt i wyposażenie. Tamtejszy oddział będzie mógł obsługiwać w pełnym zakresie mieszkańców całego powiatu, nie tylko gminy Swarzędz.

- Zobowiazaliśmy się w rozmowach z panem starostą – mówi burmistrz Szydłowska – że dla potrzeb wydziału komunikacji

zaadaptujemy w Swarzędzu piętro budynku przy ul. Poznańskiej, tego, w którym mieści się BZ WBK SA. Budynek ten należy do gminy i zostanie porządnie zmodernizowany, łącznie z zainstalowaniem windy dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Będziemy gotowi w pierwszym kwartale przyszłego roku.

Uruchomienie w Swarzędzu oddziału Wydziału Komunikacji stanowić będzie dla mieszkańców duże udogodnienie. Tylko w ubiegłym roku w Starostwie Powiatowym swarzędzanie załatwili 7 tys. rejestracji pojazdów, w każdej z tych spraw konieczne były wyjazdy do Poznania (5 tysięcy spraw) lub do Kostrzyna (2 tysiące).

MW

Więcej przedszkoli, mniej polityki

XII sesja Rady Miejskiej

Po wakacyjnej przerwie radni zebrali się 28 sierpnia na XII sesji Rady Miejskiej. W programie sesji – poza uchwałami – sporo miejsca poświęcono sprawom edukacji i oświaty. Janusz Roszczka – kierownik referatu edukacji UMiG przedstawił radnym stan przygotowań gminnych placówek oświatowych do nowego roku szkolnego. Podczas wakacji wykonano wiele remontów i uzupełniono wyposażenie. Nieprzewidziane problemy pojawiły się tylko w Szkole Podstawowej w Kobylnicy, gdzie wydłuża się remont instalacji centralnego ogrzewania oraz w szkole Podstawowej nr 1, gdzie konieczna będzie ekspertyza budowlana murów sali gimnastycznej. - Uporaliśmy się dotychczas z tymi remontami, które wpisane były do tegorocznego budżetu gminy. Zgłaszane są jednak dalsze potrzeby i dlatego zwrócę się do radnych o przeznaczenie na nie dodatkowych funduszy – mówiła Burmistrz Bożena Szydłowska.

Jak zapewniał Janusz Roszczka w nowym roku szkolnym nie zabraknie miejsc w swarzędzkich przedszkolach, na co zanosilo się jeszcze kilka miesięcy temu. Władze gminy zorganizowały trzy nowe placówki przedszkolne. Dwie z nich prowadzone będą przez organizacje pozarządowe, jedno przez osoby prywatne. Od połowy września 2007 r. rusza przedszkole w Zalasewie przy ul. Spacerowej. Będzie to przedszkole publiczne prowadzone przez Fundację Familijny Poznań. Przedszkole powstaje w dużym, zabytkowym budynku, w którym dotąd mieściła się Szkoła Podstawowa. Budynek został gruntownie wyremontowany, włącznie z wymianą instalacji grzewczej. Pomieszczenia, w których odbywać się będą zajęcia, ich wyposażenie oraz nowe toalety dostosowane będą do potrzeb dzieci. Drugą placówką, która rozpocznie działalność od września 2007 r. bę-

Fot. M. Woliński

dzie prywatne przedszkole prowadzone przez Caritas Poznań. Przedszkole to znajdować się będzie przy Parafii Św. Marcina w Swarzędzu, ul. Św. Marcina. Ponadto istnieje możliwość umieszczenia dzieci w jednym z trzech ognisk przedszkolnych, prowadzonych w Ośrodku Kultury, na os. Mielżyńskiego i w świetlicy w Wierzonce.

Od października 2007 r. działalność rozpocznie również przedszkole przy ul. Pieprzyka (tzw. „stara” Nowa Wieś - w rejonie ulic: Plac Handlowy - Teofila Kaczorowskiego). Będzie to przedszkole publiczne prowadzone przez osobę prywatną. Odpłatność za pobyt dziecka w przedszkolu w Zalasewie i przedszkolu przy ul. Pieprzyka będzie taka, jak w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Swarzędz.

Gościem radnych podczas XII sesji była Zofia Hryhorowicz – dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, która przedstawiła wnikliwą ocenę szkół podstawowych i gimnazjów na terenie gminy Swarzędz w kontekście wyników egzaminów zewnętrznych prowadzonych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną.

Głosowania nad projektami uchwał (wszystkie przedstawiamy na str. 19-22 tego

wydania) przebiegały gładko, gdyż wszelkie uwagi uwzględnione zostały już podczas pracy komisji RM poprzedzających sesję. Wyjątkiem był projekt uchwały o powołaniu Młodzieżowej Rady Miejskiej w Swarzędzu. Jak poinformowała radna Agata Adamczak projekt tej uchwały, zgłoszony kilka miesięcy temu przez radnych Marcina Lisa i Bartosza Stawickiego, wymagał wielu istotnych poprawek, z których większość została wprowadzona podczas pracy w komisjach. Zdaniem radnego Konrada Napierały w przygotowanym na sesję projekcie zabrakło jednak zapisu chroniącego Młodzieżową Radę Miejską przed przenoszeniem na jej forum sporów politycznych toczonych przez ludzi dorosłych. – Im bliżej wyborów, tym większe mogą być z tym problemy. Nie ze strony młodych ludzi lecz ze strony starszych, którzy zechcą się nimi posłużyć – argumentował radny Napierała i zgłosił wniosek, aby w statucie MRM wprowadzić zapis, w myśl którego mandat radnego MRM wygasłby w momencie podjęcie przez młodego człowieka działalności w partiach politycznych lub ich młodzieżowych reprezentacjach. Radni w głosowaniu przyjęli te poprawki i całą uchwałę.

MW

Lato odeszło z Cyganami

Fot. M. Woliński

Wakacje się skończyły, a i lato, co widać, dogasa. Aby umilić to rozstanie z okresem urlopów i wakacyjnych letnich dni, władze gminy Swarzędz zaprosiły wszystkich mieszkańców na imprezę „Pożegnanie lata”. Z zaproszenia skorzystało wielu mieszkańców naszej gminy i 1 września o godz. 17.00 swarzędzanie licznie wypełnili rynek. Z pewnością bardzo widowiskowym kąskiem artystycznym okazał się występ zespołu Tatra Roma. Gromko oklaskiwany koncert Romów stanowił jeden z punktów V Światowych Spotkań z Kulturą Romską, organizowanych w Wielkopolsce w dniach 17 sierpnia - 2 września 2007 r.

Dobra zabawa trwała do późnego wieczora, gdyż w programie koncertu na pożegnanie lata znalazły się jeszcze występy zespołów Ladies i Big Day oraz pokaz mody.

BKS

Przedstawiamy radnych

Redakcja „Prosto z ratusza” postanowiła przybliżyć Czytelnikom sylwetki radnych Rady Miejskiej Swarzędza. Dziś, w alfabetycznej kolejności, następane sylwetki radnych. Oto, co sami zechcieli powiedzieć o sobie:

Marcin Lis

Jestem Państwa radnym od 9 lat. W obecnej kadencji stawiam na zapewnienie bezpłatnego dostępu do Internetu w całej gminie. Chcę przyczynić się do uporządkowania terenów po byłych fabrykach mebli i powstania tam Centrum Kultury i Rozrywki. Popieram budowę nowych, nieodpłatnych boisk sportowych. Ważna jest dla mnie ciągła poprawa jakości komunikacji miejskiej i stanu bezpieczeństwa.

Uważam, że w skutecznym działaniu radnego bardzo pomocne są uwagi i postulaty zgłaszane przez wszystkich Mieszkańców. Dlatego zapraszam do kontaktu ze mną telefonicznie: 0 503 053 633, za pomocą poczty elektronicznej: radny@marcinlis.pl lub komunikatora gadu-gadu: 1968698. Chętnie też umówię się na spotkanie osobiste.

Bartosz Stawicki

Mam 21 lat (zdobywając mandat radnego miałem 20 lat i tym samym zostałem najmłodszym radnym w historii miasta i gminy Swarzędz), wykształcenie średnie, aktualnie uczę się w II szkole policealnej w Swarzędzu na kierunku technik administracji. Od urodzenia mieszkam w Swarzędzu.

W radzie miejskiej pracuję w komisji rewizyjnej oraz komisji kultury i sportu. Najistotniejsze dla mnie jest, aby gmina Swarzędz była przyjazna dla jej mieszkańców. Jak każdy mieszkaniec mam marzenia, marzę np. o czystym jeziorze... Jednak jestem realistą i wolę skupiać się na rzeczach, które można zrobić: budowa przedszkoli, ścieżek rowerowych, boisk sportowych, kanalizacja, utwardzanie dróg i nowe rozwiązania komunikacyjne, ułatwiające życie mieszkańcom gminy - autobus 55 dojeżdżający do ronda. Priorytetem jest dla mnie poprawa bezpieczeństwa na terenie gminy: więcej patroli policji i straży miejskiej oraz monitoring miasta za pomocą systemu kamer.

Jestem otwarty na państwa sugestie dotyczące mojej pracy w radzie miejskiej. Zapraszam do kontaktu:

Bartosz.stawicki@gazeta.pl

Kom: 888-194-903

GG: 2104303 i 5354213

Uzarszewo mistrzem

Fot. W. Buczyński

W niedzielę 9 września na boisku sportowym w Zalasewie odbył się finał V Sołeckiego Turnieju Piłki Nożnej o Pu-

char Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz. Zwyciężyła reprezentacja Uzarszewa, która wynikiem 2:1 pokonała Garby. Radość zwycięzców była wielka, gdyż Uzarszewo w poprzednich latach trzykrotnie grało w finale za każdym razem zajmując II miejsce.

Trzecie miejsce zajęła reprezentacja Zalasewa pokonując 3:0 zespół Paczkowa. Należy podkreślić sportową atmosferę rywalizacji, wysoki poziom meczów oraz świetną organizację rozgrywek. Mecze finałowe obserwowało liczne grono kibiców z poszczególnych sołectw.

PB

Anielskie Śpiewogranie

Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski im. Leszka Grajka i Parafia Matki Bożej Miłosierdzia na os. Kościuszkowców, organizują „III Diecezjalny Przegląd Piosenki Religijnej Osób Niepełnosprawnych Anielskie Śpiewogranie 2007” w hołdzie Janowi Pawłowi II pod patronatem księdza arcybiskupa Stanisława Gądeckiego.

Przegląd odbędzie się, 22 września (w sobotę) o godz. 12.00 w Kościele p.w. Matki Bożej Miłosierdzia na os. Kościuszkowców w Swarzędzu.

Serdecznie zapraszamy Mieszkańców naszej Gminy.

BK

Bilet imienny musi być podpisany

Od 1 września, wraz z nowym cennikiem biletów w swarzędzkiej komunikacji autobusowej, wprowadzony został ogólnodostępny bilet imienny. Zgodnie z regulaminem taki bilet musi być podpisany, o co apelujemy do wszystkich osób posługujących się imiennymi biletami.

Od września zwiększyły się częstotliwości kursowania autobusów S-5 (doszedł 1 kurs), popołudniami autobusy S-1 o godzinę dłużej jeżdżą z częstotliwością co 12 minut, o 30-40 proc. zwiększoną częstotliwość mają też autobusy linii S-2, a w związku ze zmienioną rejonizacją szkół wprowadzona została linia S-9 z Kruszewni ulicą Średzką na os. Raczyńskiego. Autobusy S-5 częściej jeżdżą w soboty, uruchomione zostało też niedzielne połączenie S-6 do Paczkowa.

W sumie łączna długość tras pokonywanych miesięcznie przez autobusy Wiraż-Busu wydłużona została o ok. 10 proc.

MW

Bezpieczne wakacje

Pod hasłem „Bezpieczne wakacje 2007” członkowie Stowarzyszenia Bezpieczna Gmina Swarzędz odbyli w okresie letnich wakacji spotkania z dziećmi uczestniczącymi w półkoloniach. Takie spotkania odbyły się w Szkole Podstawowej nr 1 w Swarzędzu oraz w Wierzoncu. Podczas spotkań zapoznawano dzieci z podstawowymi zasadami zachowania bezpieczeństwa nad wodą, w lesie, na drodze. Podczas spotkań organizowane były gry i zabawy oraz konkurs wiedzy o bezpieczeństwie. Dla tych, którzy wykazali się najlepszą znajomością przepisów i zachowań organizatorzy przygotowali nagrody rzeczowe. Wszystkie dzieci otrzymały drobne upominki oraz specjalne wydanie planu lekcji. Takie plany lekcji otrzymają w nadchodzącym roku szkolnym wszyscy uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów.

Prowadzona przez stowarzyszenie akcja „Bezpieczne wakacje” - jak zapowiada jego prezes Marek Kamiński - ma na stałe wejść do kalendarza działań Stowarzyszenia Bezpieczna Gmina.

mk

37 pięknych ogrodów

Podczas dożynkowych uroczystości rozstrzygnięty został konkurs na najpiękniejszy ogród, obejście i zagrodę, który spotkał się z ogromnym zainteresowaniem mieszkańców naszej gminy. Statuetkami i dyplomami wyróżniono 37 ogrodów, właściciele najpiękniejszych z nich otrzymali dodatkowo bony towarowe ufundowane przez szkółkę roślin Państwa Kierzkowskich oraz (w wyniku losowania) kosz wędlin sprezentowany przez RSP Kruszwernia.

Oto lista osób wyróżnionych w Konkursie na najpiękniejszy ogródek: Mariola i Lech Kubiacyk (Jasin, ul. Łowęcińska 14), Violetta Liebthal, (Jasin, ul. Wiejska 40), Blanka i Marian Lesińscy (Jasin, ul. Wrzesińska 129), Zofia Sołowej (Zalasewo, ul. Kórnicka 217), Halina Wawrzyński (Zalasewo, ul. Kórnicka 214), Małgorzata i Andrzej Goderscy (Zalasewo, ul. Kórnicka 171), Emilia Wajnert i Mariola Sobkowiak (Zalasewo, ul. Kórnicka 227), Aneta Jędrzejczak (Zalasewo, ul. Kórnicka 229A), Janina Jaskot (Łowęcin, ul. Łowiecka 7), Alicja Niemczal (Łowęcin, ul. Łowiecka 52), Alicja i Leszek Misiorny (Łowęcin, ul. Owocowa 6), Anita i Maciej Białasik (Łowęcin, ul. Owocowa 8), Barbara Toboła (Łowęcin, ul. Łowiecka 4), Krystyna Staniewska (Garby, ul. Łozinowa 3), Dorota Krych (Garby, ul. Spółdzielcza 5), Eugeniusz Kucharski (Garby, ul. Tulecka 13), Teresa Wąsiak (Janikowo, ul. Leśna 9), Maria Bobak (Janikowo, ul. Leśna 26), Joanna Czubaj (Janikowo, ul. Asfaltowa 4), sołtys Czesława Knypięńska (świątlica Janikowo, ul. Asfaltowa 7), Mariola Łukasik (Janikowo, ul. Asfaltowa 21), Zofia Bobak (Janikowo, ul. Leśna 24), Anna Mroczek (Gruszczyn, ul. Spadochronowa 43), Benon Skoczylas (Gruszczyn, ul. Swarzędzka 71), Jadwiga Ewald (Gruszczyn, ul. Zielińska 18), Piotr Echaust (Gruszczyn, ul. Zielińska 16), Wioletta i Paweł Bocian (Gruszczyn, ul. Zielińska 48), Magdalena Andrzejak (Gortatowo, ul. Swarzędzka 18), Eugeniusz Wiśniewski (Swarzędz, ul. św. Marcin 16), Stanisława Woźniak (Swarzędz, ul. Tortunia 28), Marek Giec (Wierzeninica, ul. Wierzenicka 17/1), Adela i Zbigniew Kupiec (Wierzonka, ul. Karłowicka 3/6), Małgorzata Goździejwska (Kruszwernia, ul. Spółdzielcza 16), Grzegorz Palacz (Rabowice, ul. Bliska 25), Agnieszka Tylkowska (Sokolniki Gwiazdowskie, ul. Sokolnicka 11), ks. Tadeusz Peliński (Kobylnica, ul. Polna 1), ks. Przemysław Kompf (Wierzenica, ul. Wierzenicka 1).

Plon niesiemy, plon

Najważniejszym bohaterem dożynkowych uroczystości, które odbyły się 18 sierpnia w gminie Swarzędz, był chleb. Za dar chleba dziękowała Bożena Szydłowska, burmistrz Miasta i Gminy Swarzędz, wyrażając z pewnością myśli wielu osób.

Chleb towarzyszy nam od najmłodszych lat i przez całe nasze życie. Chleb to strawa, i symbol. Określa biedę, i dostatek. Chleb łamiemy, chlebem się dzielimy, w modlitwach prosiłiśmy, ażeby nam go nigdy nie brakowało, zaś najpiękniejsze ze znanych nam powitań - to właśnie powitanie chlebem i solą. Myślę, że dzisiaj wszyscy ze mną się zgodzą, że chleb to dożynkowy bohater! – mówiła pani burmistrz dziękując tym, którzy trzudzą się, aby innym tego powszedniego chleba nie zabrakło.

Święto plonów to oczywiście uroczystość wszystkich mieszkańców gminy, ale szczególnie dwóch sołectw, na terenie których tegoroczne dożynki się odbyły. Ich mieszkańcy zaangażowali się w to, aby goście, którzy odwiedzili ich w sobotnie popołudnie, byli zadowoleni. Wspaniale przystrojone obejścia, pomysłowe słomiane i kwiatowe dekoracje witały gorąco wszystkich w imieniu gospodarzy.

Polowa msza dziękczynna, która odbyła się w parku w Kruszwerni, zgromadziła spory tłum gości. Stąd bryczkami, przystrojonymi wozami i autobusem korowód dożynkowy udał się do Rabowic, aby uczestniczyć w obrzędzie dożynkowym i w części artystycznej. Tutaj również starostwie dożynek przekazali dorodny bochen chleba Burmistrz Bożenie Szydłowskiej i przewodniczącemu Rady Miejskiej – Piotrowi Choryńskiemu. A ci dzielili się nim z gośćmi i uczestnikami dożynkowej imprezy. Rozstrzygnięto także konkurs na najpiękniejszy ogród, obejście i zagrodę, który spotkał się z ogromnym zainteresowaniem (listę wyróżnionych przedstawiamy obok). A na koniec wszyscy najbardziej wytrwali mogli bawić się przy dźwiękach muzyki do białego rana...

Rady Sołectwie Rabowic i Kruszwerni w imieniu mieszkańców oraz władze Gminy Swarzędz serdecznie dziękują wszystkim osobom i instytucjom, które okazały pomoc przy organizacji dożynkowych uroczystości. Osobne podziękowania – podkreślała burmistrz Bożena Szydłowska - należą się p. Tadeuszowi Krugowi, którego firma Budownictwo Drogowe Krug pomogła m.in. wyrównać i utwardzić, specjalnie na dożynki, wiejskie drogi, a zwłaszcza ulicę Świerkową w Rabowicach.

BB

Będzie kanalizacja na Okrężnej i Zachodniej

Mieszkańcy ulic Okrężnej i Zachodniej w Swarzędzu mogą mieć powody do zadowolenia. W sierpniu rozpoczęła się w tym miejscu inwestycja, realizowana ze środków budżetowych. Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami zaplanowana jest na okres do 30 września. 7 sierpnia nastąpiło przekazanie placu budowy wykonawcy, którym jest Budownictwo Drogowe KRUG sp.j. Koszt całej inwestycji wynosi 294.310,60 zł.

BB.

Fot. B. Bartczak

Nowa kwatery na składowisku odpadów

Rozpoczęła się rozbudowa i modernizacja składowiska odpadów w Rabowicach. W ramach tej inwestycji powstanie druga kwatery. 7 sierpnia odbyło się przekazanie placu budowy wykonawcy, który został wyłoniony w drodze przetargu. Jest nim Zakład Techniki Ochrony Środowiska Foleko Sp. z o.o. ze Świdnicy. Całkowity koszt inwestycji to 3.620.903 zł. Termin jej zakończenia planowany jest na 7 grudnia 2007 r. Na razie wprawdzie na składowisku w Rabowicach widać tylko sterty gruzu, ale, jak zapewniają wykonawcy, niebawem przybierze ono nowy kształt.

BB

Fot. B. Bartczak

Twarda nawierzchnia na Stawnej

Piaszczysta droga przestanie być niebawem utrapieniem użytkowników ulicy Stawnej w Swarzędzu, a zwłaszcza jej mieszkańców. Rusza bowiem w tym miejscu gminna inwestycja, w ramach której wybudowana zostanie twarda nawierzchnia wraz z odwodnieniem. 9 sierpnia nastąpiło przekazanie placu budowy wykonawcy, którym jest Przedsiębiorstwo Robót Budowlano-Inżynierskich „Podhorecki” sp. z o.o. z Poznania. Budowa, zgodnie z harmonogramem robót, ma zakończyć się 19 stycznia 2008 r. Koszt całej inwestycji wyniesie 1.075.100,72 zł.

BB

Fot. B. Bartczak

Nawierzchnia na Kraszewskiego

Nową nawierzchnię wraz z odwodnieniem zyska ulica Kraszewskiego w Swarzędzu. Wykonawcą rozpoczętej 9 sierpnia inwestycji jest swarzędzka firma Budownictwo Drogowe KRUG. Termin jej zakończenia ustalono na 9 listopada, ale niewykluczone, że prace na tym terenie uda się sfinalizować wcześniej. Budowa nawierzchni i odwodnienia będzie kosztować budżet gminny 281.861,20 zł.

BKS

Fot. B. Bartczak

Ścieżka dla pieszych i rowerów

W sierpniu rozpoczęły się prace przy budowie chodnika połączonego ze ścieżką rowerową wzdłuż ul. Swarzędzkiej na odcinku od ul. Żwirki i Wigury w Kobylnicy do istniejącego chodnika w Gruszczyne. Inwestorem jest Zarząd Dróg Powiatowych działający w imieniu Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Gmina Swarzędz współfinansuje tę inwestycję. W tegorocznym budżecie Swarzędza przeznaczono na ten cel 300 tys. złotych. Inwestycja ma być wykonana jeszcze w tym roku.

Przypomnijmy, że w ubiegłym wzdłuż ul. Swarzędzkiej w Kobylnicy został zbudowany pierwszy fragment chodnika i ścieżki rowerowej – odcinek od ul. Kwiatowej do ul. Żwirki i Wigury. Gmina sfinansowała opracowanie dokumentacji i dołożyła do jego budowy 150 tys. zł.

MW

Ulica Zapłocie po remoncie

W sierpniu zakończyły się prace, dzięki którym ulica Zapłocie w Swarzędzu zyskała zupełnie nowe oblicze. Była to wspólna inwestycja gminy Swarzędz i AQUANET-u. Prace rozpoczęły się w lutym br. Nasza gmina sfinansowała budowę kanalizacji deszczowej, a AQUANET – kanalizacji sanitarnej i wymianę sieci wodociągowej. Na całej długości ulicy położona została nowa nawierzchnia asfaltowa, wykonane zostały ścieki przykrawężnikowe, ułożono nowe krawężniki a chodniki otrzymały równą, brukowaną nawierzchnię. Na tę inwestycję w tegorocznym budżecie Swarzędza przeznaczono 600 tys. złotych.

MW

Fot. M. Woliński

Fot. M. Woliński

Dobra woda dla Janikowa, Mechowa, Wierzenicy i Wierzonki

Prawie 10 km długości liczy nowa magistrala wodociągowa, łącząca Janikowo, Mechowo Wierzenicę i Wierzonkę w gminie Swarzędz. Wodociąg został przekazany do użytku 30 sierpnia. Budowa trwała rok i kosztowała prawie 3,74 mln złotych

w całości pochodzących z budżetu Swarzędza. Nowy wodociąg był bardzo potrzebny, gdyż woda z dotychczas eksploatowanej instalacji była złej jakości. 95 dotychczasowych użytkowników zostało podłączonych do nowej magistrali, wykonano również 109 nowych przyłączy do posesji.

Wykonawcą było konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Inżynierii Środowiska Inż-Ekon SA z Konina oraz Wielkopolskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych WUPRInŻ Poznań sp. z o.o. Wodociąg eksploatowany będzie przez poznański AQUANET.

M.W.

Tworzymy kalendarz impresz na rok 2008

W Urzędzie Miasta i Gminy powstaje projekt gminnego kalendarza imprez, planowanych do przeprowadzenia w roku 2008. Zależy nam na tym, aby kalendarz ten był współtworzony przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, ze zm.). Jednocześnie zachęcamy także do włączenia się w jego tworzenie inne instytucje lub podmioty, które są zainteresowane organizacją różnych ciekawych przedsięwzięć na terenie gminy Swarzędz w roku 2008. Ten kalendarz w swoim założeniu uwzględni wszystkie imprezy poza sportowymi. Kalendarz imprez sportowych powstaje równoległe i do jego współtworzenia zapraszamy również wszystkich zainteresowanych.

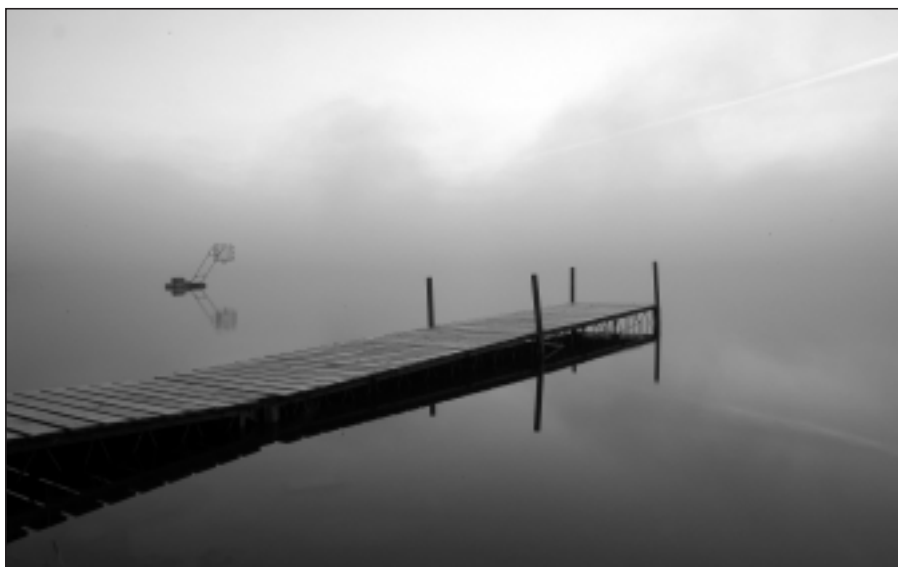
Tematy i propozycje można zgłaszać w Biurze Komunikacji Społecznej, Kultury i Sportu UMIG (pok. nr 115) i na bieżąco będą one uzupełniane w projekcie kalendarza.

Przygotowanie kalendarza pomoże z pewnością wielu organizacjom w ustaleniu tematyki oraz terminów swoich imprez, w taki sposób, aby nie dublowały się z innymi, planowanymi przez różne podmioty.

Pragniemy jednocześnie poinformować, że kalendarz imprez nie jest jednoznaczny z listą imprez dofinansowanych z budżetu gminy Swarzędz.

Mamy nadzieję, że na początku roku 2008 przedstawimy Państwu wersję ostateczną tego kalendarza.

BKS

Laureat ze Swarzędza

Fotografia „Cisza, ja i czas” Macieja Sobczyka wyróżniona została w konkursie fotograficznym: „Powiat z perspektywy”. Konkurs zorganizowało Starostwo Powiatowe w Poznaniu.

Zadaniem uczestników było wykonanie zdjęć wizerunkowych, prezentujących najbardziej interesujące miejsca i obiekty na terenie siedemnastu gmin powiatu poznańskiego. Każdy z zainteresowanych mógł przesłać maksymalnie do trzech zdjęć spełniających wymogi regulaminu. O konkursie mieszkaniec Swarzędza dowiedział się, jak sam przyznaje, z naszej strony internetowej. Decyzja była szybka. Postanowił spróbować swoich sił. Zdjęcie, które znalazło uznanie w oczach jury, przedstawia pomost nad Jeziorem Swarzędzkim. Zostało docenione ze względu na, jak określili członkowie jury, oszczędną formę i kolorystykę, a jednocześnie bogactwo wrażeń i nastrój, jaki towarzyszy prezen-

tacji. Fotografia w niezwykle sposób przedstawia pejzaż, intryguje spokojem i prostotą.

Laureat ze Swarzędza nie ukrywa radości. Tym bardziej, że, co sam podkreśla, fotografią zajmuje się amatorsko, a w skład szacownego jury weszli profesjonalści i znawcy przedmiotu. Pan Maciej jest studentem geoinformacji na Uniwersytecie Adama Mickiewicza. Fotografuje, bo lubi, a ze szczególnym upodobaniem oddaje się utrwalaniu miejsc związanych z gminą Swarzędz. Uważa ją bowiem za bardzo urokliwą i pełną cudownych zakątków, które nie zostały jeszcze odkryte.

Uroczystość wręczenia wyróżnień odbyła się 28 sierpnia w Starostwie Powiatowym

w Poznaniu. Wyróżnieni otrzymali nagrody w postaci sprzętu elektronicznego i albumów przybliżających historię najciekawszych miejsc powiatu poznańskiego.

BKS

Koncert Eleni

Sierpień to miesiąc trzeźwości. Z tej okazji Swarzędzkie Stowarzyszenie Użyteczności Publicznej i Integracji Społecznej Klub Abstynenta „Kotwica” zorganizowało koncert Eleni. Dlaczego Eleni? Nie jest to przypa-

dek. Popularna piosenkarka znana jest ze swojego zaangażowania i popierania idei związanej z przeciwdziałaniem alkoholizmowi. Dowód tego dała również podczas koncertu, który odbył się 24 sierpnia w Swarzędzu. Podziękowała m.in. burmistrz Bożenie Szydłowskiej – gospodarzowi Miasta i Gminy Swarzędz za wsparcie szczytnej idei

i za to, że władze Swarzędza dostrzegają konieczność podejmowania działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i dotyczących zapobieganiu innym uzależnieniom w społeczności lokalnej.

Ten sierpniowy koncert to jeden z elementów realizowanego przez Stowarzyszenie „Kotwica” projektu: „Edukacja, profilaktyka antyalkoholowa – poprzez sport i kulturę do zdrowego stylu życia”, na który w ramach ogłoszonego otwartego konkursu ofert, skierowanego dla organizacji pozarządowych, stowarzyszenie pozyskało środki finansowe z budżetu Miasta i Gminy Swarzędz.

Występ Eleni spotkał się z żywym przyjęciem zgromadzonej w sali kina „Hollywood” publiczności. Melodyjne przeboje wraz z artystką śpiewali niemal wszyscy goście. Oprócz szlagerów w repertuarze Eleni znalazły się także utwory z jej ostatniej płyty oraz piosenki utrzymane w refleksyjnym nastroju. Na zakończenie koncertu piosenkarka namówiła wszystkich do wspólnego zaśpiewania pieśni religijnej „Barka” – ulubionej piosenki Ojca Świętego Jana Pawła II. Wspólne wykonanie „Barki” dostarczyło nie lada wzruszeń obecnym i z pewnością pozostanie, tak jak i ten wyjątkowy koncert, na długo w pamięci.

BB

Przypominamy o azbestcie!

Przypominamy, że cały czas trwa akcja, która ma na celu bezpieczne usunięcie wyrobów azbestowych. Mieszkańcy naszej gminy nadal mogą skorzystać z 70% dofinansowania na usunięcie, wywóz i utylizację płyt azbestowych.

Podstawą uzyskania dofinansowania jest wypełnienie wniosku i złożenie go w Urzędzie Miasta i Gminy w Swarzędzu. O zakwalifikowaniu wniosku oraz przyznaniu dotacji decyduje również kolejność zgłoszeń. Takie wnioski dostępne są w Urzędzie Miasta i Gminy oraz na stronie internetowej www.swarzedz.pl. Ostatecznym terminem składania wniosków jest **30 września b.r.**

Wszelkie szczegółowe informacje w tej sprawie można uzyskać w Urzędzie Miasta i Gminy w Swarzędzu (Referat Rolnictwa, Melioracji i Ochrony Środowiska, pokój 407, podinsp. ds. ochrony środowiska - Paulina Adamska, tel. 061 65 12 403).

Spieszmy się, czas ucieka!

Zbieramy zużyte baterie

Zużyte baterie są odpadem szczególnie niebezpiecznym i w związku z tym należy je we właściwy sposób gromadzić i utylizować. Zakład Gospodarki Komunalnej w Swarzędzu, doceniając wagę i potrzebę ochrony środowiska oraz działań edukacyjnych proekologicznych, wraz z Organizacją Odzysku „Reba” od września br. rozpoczął selektywną zbiórkę zużytych baterii.

System selektywnej zbiórki ma charakter „programu lojalnościowego” polegającego na tym, że za każdy zebrany kilogram zużytych baterii i przekazany do ZGK, zbierający otrzymuje jeden punkt.

Punkty są sumowane na indywidualnym koncie zbierającego i w dowolnym czasie podlegają wymianie na nagrody rzeczowe.

Zbiórka zużytych baterii adresowana jest do wszystkich szkół i przedszkoli gminy Swarzędz. **Zakład Gospodarki Komunalnej jako operator systemu nieodpłatnie dostarcza pojemniki do gromadzenia zebranych baterii i po ich zapelnieniu w uzgodnionym czasie z dyrekcją placówki dokonuje nieodpłatnego odbioru.**

Jestem przekonana, że Dyrektorzy placówek oświatowych przyjmą naszą propozycję z należytym zainteresowaniem.

Izabela Gruszczewska-Gonet
Dyrektor ZGK

Podziękowania dla Straży Miejskiej

Fot. M. Wołński

30 sierpnia to Dzień Strażnika Miejskiego. Z tej okazji burmistrz Bożena Szydłowska zaprosiła do ratusza swarzędzkich strażników pod wodzą komendanta Janusza Mazurkiewicza, by złożyć im gratulacje i podziękować za trudną służbę. Oprócz gratulacji i okolicznościowych nagród strażnicy z radością przyjęli informację, że w planach jest powiększenie ich szeregów o trzy nowe etaty.

W.

Odpady komunalne – przypominamy o konieczności podpisania umowy

30 sierpnia 2006 roku, uchwałą nr LXI/442/2006 Rady Miejskiej w Swarzędzu uchwalony został Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Swarzędz. Regulamin ten obowiązuje zarówno właścicieli nieruchomości, mieszkańców, osoby przebywające czasowo na terenie Miasta i Gminy Swarzędz, jak również firmy działające na terenie Miasta i Gminy Swarzędz, świadczące usługi w zakresie utrzymania czystości i porządku.

Zgodnie z regulaminem, obowiązkiem każdego mieszkańca - właściciela nieruchomości jest posiadanie:

- ▶ pojemnika na odpady komunalne (kupionego lub wydzierżawionego),
- ▶ podpisanej, aktualnej umowy z przedsiębiorcą posiadającym koncesję na wywóz odpadów komunalnych na terenie Miasta i Gminy Swarzędz,
- ▶ rachunków (z okresu ostatnich dwóch lat), które są dowodem należycie wykonanej usługi.

Średnia ilość odpadów komunalnych wytwarzanych przez statystycznego mieszkańca Swarzędza w ciągu tygodnia wynosi 5 kg (20-35 dm³), stąd wielkość pojemnika na odpady komunalne, obowiązująca dla właściciela nieruchomości wynosi 120 dm³, a częstotliwość ich

opróżniania to minimalnie jeden raz na miesiąc. Przyjęta wielkość oraz częstotliwość opróżniania pojemnika zapewni jego nieprzepełnianie oraz utrzymanie porządku wokół pojemnika.

Mieszkańcy naszej Gminy mają możliwość wyboru dowolnej firmy, która posiada zezwolenie Burmistrza Miasta i Gminy na odbiór odpadów komunalnych na terenie Miasta i Gminy Swarzędz, z którą chcą podpisać umowę. Wykaz takich firm znajduje się na stronie internetowej urzędu:

www.swarzedz.pl/aktualnosci/ogloszenia oraz w Urzędzie Miasta i Gminy Swarzędz, ul. Rynek 1, pokój 407, tel (061) 65 12 403.

W następnym wydaniu: **Jak prawidłowo segregować odpady.**

Komisariat Policji w Swarzędzu mieści się przy ul. Grudzińskiego 30a. Telefon do dyżurnego – (061) 841-48-00.

Kierownikiem rewiru dzielnicowych jest asp. sztab Tomasz Pawlik - tel. (061) 817-23-23 i 605 192943. Poprosiliśmy swarzędzkich policjantów o przygotowanie dokładnej informacji o tym, którzy dzielnicowi opiekują się poszczególnymi rejonami naszej gminy. Takich rejonów jest 8. Poszczególne miejscowości mają jednego „własnego” dzielnicowego, natomiast Swarzędz podzielony został na 7 rejonów. Nazwy znajdujących się w ich obrębie ulic podajemy w porządku alfabetycznym, aby ułatwić Państwu wyszukanie potrzebnej informacji.

Bogucin - rejon nr 8

rejon 8 - sierż. Jarosław Andrzejewski - tel. 605 192924

BOCZNA, GNIEŹNIEŃSKA, GRUSZOWA, GRZYBOWA, HELIKOPTEROWA, JABŁONIOWA, JAGODOWA, JANIKOWSKA, JANKE, JARZĘBINOWA, JAŚMINOWA, JODŁOWA, KOLARSKA, KOLEJOWA, OLCHOWA, PILOTÓW, RÓŻANA, SŁOCIŃSKIEGO, SOSNOWA, SZYSZKOWA, WIŚNIOWA, WRZOSOWA, ZIELONA

Garby – rejon nr 6

mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923

AKACJOWA, BAZIOWA, KRUSZEWNICKA, ŁOZINOWA, MICHAŁÓWKA, OPŁOTKI, PALMOWA, PODLEŚNA, SPÓŁDZIELCZA, TRANSPORTOWA, TULECKA

Gortatowo – rejon nr 7

mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923

BŁOTNA, CHLEBOWA, CICHA, DALEKA, DARNIOWA, DOLINA CYBINY, DOŻYŃKOWA, FABRYCZNA, JASNA, KANCLERSKA, KAPELA, KASZTELAŃSKA, KRÓLEWSKA, KSIĄŻĘCA, MARSZAŁKOWSKA, NAD CYBINĄ, PASIEKA, SENATORSKA, SOLNA, SWARZĘDZKA

Gruszczyn – rejon nr 8

sierż. Jarosław Andrzejewski - tel. 605 192924

BRZASK, CHOPINA, CISOWA, GRABOWA, GROBLA, GRUSZCZYŃSKI PLAC, JAŁOWCOWA, JAWOROWA, JUTRZENKI, KARŁOWICZA, KATARZYŃSKA, KURPIŃSKIEGO, KLONOWA, KOLEJOWA, KRAŃCOWA, KRÓTKA, KU DOLINIE, MONIUSZKI, NOWOWIEJSKIEGO, LESZCZYNOWA, LEŚNA, ŁAKOWA, MECHOWSKA, MIĘTOWA, MIRTOWA, MODRZEWIOWA, MORWOWA, NA STOKU, OKRĘŻNA, PLATANOWA, POLNA, PORANEK, PROMYK, RÓŻYCKIEGO, RUMIANKOWA, RZEMIEŚLNICZA, SPADOCHRONOWA, SWARZĘDZKA, SZAŁWIOWA, SZELIGOWSKIEGO, SZYMANOWSKIEGO, ŚWIT, TĘCZOWA, WACŁAWA Z SZAMOTUŁ, WIĄZOWA, WIENIAWSKIEGO, WIERZBOWA, WIEŻOWA, WODNA, ZIELIŃSKA, ZORZA, ŻUŁAWSKIEGO, ŻWIRKI I WIGURY

Janikowo – rejon nr 8

sierż. Jarosław Andrzejewski - tel. 605 192924

ASFALTOWA, BALONOWA, CICHA, GNIEŹNIEŃSKA, LATAWCOWA, LEŚNA, LOTNICZA, MAŁA, ODRZUTOWA, OGRODNICZA, PILOTÓW, PODGÓRNA, SPADZISTA, SPORNA, SWARZĘDZKA, SZYBOWCOWA, TURYSTYCZNA, USTRONNA, ZAKĄTEK

Poznaj swojego

rejon 1 - st. post. Maciej Kaczmarek - tel. (061) 817-23-23

rejon 2 - st. post. Dawid Koperski - tel. (061) 817-23-23

rejon 3 - sierż. Tomasz Dutkiewicz – tel. 605 192921

rejon 4 - sierż. Karol Łuszczek - tel. 605 192920

rejon 5 - sierż. Piotr Jasiewicz - tel. 605 192922

rejon 6 i 7 - mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923

rejon 8 - sierż. Jarosław Andrzejewski - tel. 605 192924

Jasin – rejon nr 7

mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923

BOLESŁAWA, CMENTARNA, CHABROWA, GROMADZKA, GRUDZIŃSKIEGO, JADWIGI, KAZIMIERZA, KMIECIA, KROKUSOWA, LESZKA, ŁOWĘCIŃSKA, MALWOWA, MIESZKA, MODRAKOWA, PIASTA, POZNAŃSKA, RĄBOWICKA, RUTKOWSKIEGO, RUTKOWSKIEGO, SADOWA, SOŁECKA, STOLARSKA, SZAFIROWA, SZKLARNIOWA, TULIPANOWA, WARSZTATOWA, WIEJSKA, WIOSENNA, WŁADYSŁAWA, WŁODARSKA, WÓJTOWSKA, WRZESIŃSKA, WRZOSOWA, ZIEMOWITA, ŻONKIŁOWA

Karłowice – rejon nr 8

sierż. Jarosław Andrzejewski - tel. 605 192924

KASZTANOWA, TOPOŁOWA

Katarzynki – rejon nr 8

sierż. Jarosław Andrzejewski - tel. 605 192924

GLEBOWA, GRUSZCZYŃSKA, ŁANOWA

Kobylnica – rejon nr 8

sierż. Jarosław Andrzejewski - tel. 605 192924

BRZOSOWA, DĄBRÓWKI, DOLINOWA, DOLNA, DWORCOWA, KRAŃCOWA, KRĘTA, KRÓTKA, KWIATOWA, LEŚNA, ŁAKOWA, MORENOWA, NA SKARPIE, NIZINNA, PODGÓRNA, POLNA, POŁOWA, POŁUDNIOWA, POPRZECZNA, POZNAŃSKA, PÓLNOCNIA, RÓŻANA, SKOŚNA, SŁONECZNIKOWA, SOSNOWA, SWARZĘDZKA, SZKOLNA, WIATRACOWA, ŻWIRKI I WIGURY

Kruszewnia – rejon nr 6

mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923

BIAŁOWIESKA, CZARNOLESKA, IZABELIN OSIEDLE, SŁOWIAŃSKA, SPÓŁDZIELCZA, ŚREDZKA, WIDOKOWA, ZŁOTOPOLSKA

Łowęcin – rejon nr 7

mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923

BŁOTNA, JESIENNA, LAWENDOWA, LIPOWA, ŁOWIECKA, OWOCOWA, POPRZECZNA, PSZENNA, ROLNICZA, SARBINOWSKA, SARNIA, SZKOLNA, ŚLIWKOWA

Paczkowo – rejon nr 7

mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923

ALTANOWA, ARBUZOWA, BETONOWA, BŁĘKITNA, BRATERSKA, BUDOWLANA, CHŁODNA, DWORSKA, FALISTA, FASOŁOWA, FILTROWA, FOLWARCZNA, FURMAŃSKA, GROSZKOWA, KALAFIOROWA, KAMYKOWA, KOSTRZYŃSKA, KOŚCIELONKA,

st. post. Maciej Kaczmarek

st. post. Dawid Koperski

sierż. Tomasz Dutkiewicz

sierż. Karol Łuszczek

dzielnicy

LETNIA, LODOWA, NAD KOPLĄ, OGÓRKOWA, OGRODOWA, PAPRYKOWA, POLNA, POMIDOROWA, POZNAŃSKA, ROLNA, SARBINOWSKA, SOKOLNICKA, SZKOLNA, SZPARAGOWA, ŚREDZKA, WIOSENNA, ZAGRODNICZA, ZAPŁOCIE, ZIMOWA

Puszczykowo Zaborze – rejon nr 7
mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923
 ZABORSKA

Rabowice – rejon nr 7
mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923
 BLISKA, BUKOWA, DĘBOWA, LEŚNEJ POLANKI, OLSZYNOWA, ŚREDZKA, ŚWIERKOWA

Sarbinowo – rejon nr 7
mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923
 BOCIANIA, BORÓWKOWA, CHMIELNA, DŁUGA, DOBRA, DOBRE-POLE, DZIKA

Sokolniki Gwiazdowskie – rejon nr 7
mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923
 ŁUBINOWA, SKAŁOWSKA, SOKOLNICKA, TRUSKAWKOWA

Uzarzewo – rejon nr 8
sierż. Jarosław Andrzejewski - tel. 605 192924
 AKACJOWA, BARCIŃSKA, CZEREMCHOWA, GLEBOWA, JANKOWSKA, KALINOWA, KASZTANOWA

Wierzenica – rejon nr 8
sierż. Jarosław Andrzejewski - tel. 605 192924
 DĘBOWA, GNIEŹNIENSKA, KRĘTA, LISIA, PAWŁÓWKO, PODJAZD, ŚLIWKOWA, ŚRÓDPOLNA, WIERZENICKA

Wierzonka – rejon nr 8
sierż. Jarosław Andrzejewski - tel. 605 192924
 BARCIŃSKA, DZIAŁKOWA, GAJOWA, GMINNA, KARŁOWICKA, LEŚNIKÓW, OSTATNIA

Zalasewo – rejon nr 6
mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923
 AGRESTOWA, ANGIELSKA, ARMII POZNAŃ, AUSTRIACKA, BELGIJSKA, BORÓWKOWA, BOTANICZNA, CEDROWA, CHORWACKA, CYTRUSOWA, CZESKA, DUŃSKA, EUROPEJSKI PLAC, FIGOWA, FIŃSKA, FRANCUSKA, GLEBOWA, GRECKA, HEBANOWA, HISPANISKA, HOLENDERSKA, IRLANDZKA, JEŻYNOWA, KOKOSOWA, KOSTRZEWSKIEGO, KÓRNICKA, LITEWSKA, ŁOTEWSKA, MAHONIOWA, MOKRA, NIEMIECKA, NORWESKA, ORZECHOWA, OSIEDLE LEŚNE, OSIEDLE WIELKOPOLSKIE, OWOCOWA, PALISANDROWA, PLANETARNA, POLSKA, PORTUGALSKA, POZIOMKOWA, PSZCZELNA, RADOSNA, RIVOLIEGO, ROSYJSKA, ROŚLINNA, RÓWNA, RZEPAKOWA, SIELSKA, SIEWNA, SKIBOWA, SŁOWACKA, SPACEROWA, SREBRNA, STANIEWSKIEGO, SZMARAGDOWA, SZWAJCARSKA, SZWEDZKA, ŚREDZKA, TRANSPORTOWA, TRUSKAWKOWA, UKOŚNA, UKRAIŃSKA, WĘGIERSKA, WŁOSKA

Swarzędz – rejon nr 1
st. post. Maciej Kaczmarek - tel. (061) 817-23-23
 CIESZKOWSKIEGO (od numeru 56 do końca), CMENTARNA (od numeru 2 do 10), CYBIŃSKA, CZWARTAKÓW OSIEDLE, GRYNIOŃ, KOSYNIERÓW, KOŚCIUSZKOWCÓW OSIEDLE, KWAŚNIEWSKIEGO, SŁOWACKIEGO, ŚW.MARCINA, ZAMKOWA (numery 10 do 30)

Swarzędz – rejon nr 2
st. post. Dawid Koperski - tel. (061) 817-23-23
 BRAMKOWA, CECHOWA, CICHA, CIESZKOWSKIEGO (od numeru 1 do 54), CMENTARNA, DĄBROWSZCZAKÓW OSIEDLE, GAGARINA, GOŁĘBIA, GÓRKÓW, GRUDZIŃSKIEGO, GRUNWALDZKA, GRUSZCZYŃSKA, JASIŃSKA, KILIŃSKIEGO, KOBYLNICKA, KÓRNICKA (od numeru 1 do 17), KRÓTKA, MAŁA RYBACKA, MICKIEWICZA, MYLNA, NIEZŁOMNYCH PLAC, NOWA, NOWY ŚWIAT, OGRODOWA, OSIEDŁOWA, PIASKI (od numeru 2 do 10), PODGÓRNA, POLNA (od numeru 1 do 8), POWSTAŃCÓW, WLKP. PLAC, RÓŻANA, RUTKOWSKIEGO, RUTKOWSKIEGO, RYNEK, SKRYTA, SPORNA, TELIGI, WARSZAWSKA, WĄSKA, WIANKOWA, WIELKA RYBACKA, WŁADYSŁAWA IV OSIEDLE, WRZESIŃSKA, ZACISZE, ZAMKOWA (od numeru 2 do 10), ZAPŁOCIE, ZWYCIĘSTWA, ZYGMUNTA III WAZY OSIEDLE, ŻWIRKI I WIGURY, ŻYTNIA

Swarzędz – rejon nr 3
sierż. Tomasz Dutkiewicz – tel. 605 192921
 BOCZNA, BRZECHWY, BRZOSKWINIOWA, BURSZTYNOWA, CZEREŚNIOWA, DĄBROWSKIEGO, DIAMENTOWA, DWORCOWA, DZIAŁKOWA, FIEDLERA, GWIAZDZISTA, HARCERSKA, JESIONOWA, KASPROWICZA, KĄCIK, KIRKORA, KOŚCIUSZKI, KÓRNICKA (od numeru 18 do 38), KRAŃCOWA, KRASZEWSKIEGO, KRĘTA, KSIĘŻYCOWA, KUTRZEBY, KWIATOWA, MALINOWA, MARCINKOWSKIEGO, MATEJKI, MEBŁOWA, MIODOWA, MORELOWA, NAPOLEOŃSKA, ORZESZKOWEJ PADEREWSKIEGO, PIASKI (od numeru 12 do końca), PLATYNOWA, POGODNA (od numeru 1 do 25), POLNA (od numeru 9 do końca), POŁUDNIOWA, PONIATOWSKIEGO, POZNAŃSKA, PROMYKOWA, RZEMIEŚLNICZA, SIENKIEWICZA, SIKORSKIEGO, SKARGI, SŁONECZNA, STANIEWSKIEGO, STAWNA, STRZELECKA, SZMARAGDOWA, ŚREDZKA, ŚREDZKA (od numeru 1 do 52), WAWRZYŃSKA, WILKOŃSKICH, WIŚNIOWA, WSCHODNIA, ŻŁOTA

Swarzędz – rejon nr 4
sierż. Karol Łuszczek tel. 605 192920
 BEMA, HANDLOWY PLAC, KACZOROWSKIEGO, KONARSKIEGO, LEŚNA, MODRZEJEWSKIEJ, PIASKOWA, PIEPRZYŃSKIEGO, PRZYBYLSKIEGO, RACZYŃSKIEGO OSIEDLE, SOSNOWA, STASZICA, SZUMANA, ŚNIADECKICH, TOPOŁOWA, TORTUNIA, 3 MAJA

Swarzędz – rejon nr 5
sierż. Piotr Jasiewicz - tel. 605 192922
 CEGIELSKIEGO OSIEDLE, CHEŁMOŃSKIEGO, CURIE-SKŁODOWSKIEJ, DZIAŁYŃSKIEGO OSIEDLE, FREDRY, GRANICZNA, KOCHANOWSKIEGO, KONOPNICKIEJ, KOPERNIKA, KOSSAKA, KÓRNICKA (od numeru 33 do 138), KRASICKIEGO, KRAWIECKA, ŁĄKOWA, MIŁA, NOWOWIEJSKA, OKRĘŻNA, POGODNA, POGODNA (od numeru 26 do końca), PRUSA, REJA, REYMONTA, ROLNA, SPOKOJNA, TRAUĞUTTA, TYSIĄCŁECIA, WYBICKIEGO, WYCZÓŁKOWSKIEGO, ZACHODNIA, ŻEROMSKIEGO

Swarzędz – rejon nr 6
mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923
 ARMII POZNAŃ, BEDNARSKA, CIESIELSKA, GARBARSKA, GARNCARSKA, JASKÓŁCZA, KOWALSKA, KUPIECKA, KUŚNIERSKA, MIELŻYŃSKIEGO OSIEDLE, MURARSKA, ORLA, PAWIA, PŁOCIENNICZA, POZIOMKOWA, RIVOLIEGO, SŁOWICZA, SREBRNA, SUKIENNICZA, SZEWSKAŚLUSARSKA, WARZYŃNA, ZIELONA, ZIELONY PLAC, ŻURAWIA

Swarzędz – rejon nr 7
mł. asp. Marcin Bałdyga - tel. 605 192923
 RABOWICKA

sierż. Piotr Jasiewicz

mł. asp. Marcin Bałdyga

sierż. Jarosław Andrzejewski

Weekend miast partnerskich (27-29 lipca 2007)

To tytuł zaczerpnięty z „Ronneburger Anzeiger” nr 15 z 18 lipca. Burmistrz Manfred Böhme (podpisany tylko nazwiskiem) informuje na jego łamach, że od 27.07 w Ronneburgu gościć będą delegacje z Ronnenberga - Dolna Saksonia, Duclair - Francja i Swarzędza - Polska. W ich skład wchodzi zarówno burmistrzowie, jak i radni miejscy (tradycyjnie przedstawiciele władz są zapraszani wraz ze współmałżonkami) oraz liczne osoby, które już wiele lata uczestniczą w ukształtowaniu naszych stosunków. Centralnym punktem programu naturalnie będzie zwiedzanie obu części BUGA w Ronneburgu i Gerze. Odwiedziny mają też służyć wymianie doświadczeń, odnawianiu przyjaźni i nawiązywaniu nowych kontaktów. Służyć temu będzie też przyjęcie burmistrza wieczorem 28.07.2007 w strzelnicy, na które serdecznie zaprasza wszystkich mieszkańców, którzy prywatnie albo w ramach związków do ukształtowania partnerstw miast przyczynili się. Już o 14.00 godzinie spotykają się wszyscy goście i prawdopodobnie wielu ronneburżan przy główny scenie Neuen Landschaft (Nowy Krajobraz) Ronneburga na małym programie kulturalnym.

Pierwsze spotkanie delegacji rozpoczęło się 27 lipca, wieczorem grillowym na zamku w Ronneburgu z udziałem młodzieży uczestniczącej w obozie. O nim również burmistrz informował mieszkańców - równoległe do odwiedzin urzędowej delegacji odbywać się będzie od 23.07.2007 do 29.07.2007 w naszym centrum sportowym tradycyjny obóz młodzieżowy, ma w nim uczestniczyć 40-osobowa grupa. Zgodnie z programem następnego dnia delegacje najpierw w sali rycerskiej zamku obejrzały prezentację o BUGA '07 - Niemieckiej Federalnej Wystawie Kwiatowej. Następnie jej

część ronneburżką - Nowy Krajobraz Ronneburga. Krajobrazowe i kwiatowe cudo powstałe w miejscu po odkrywkowej kopalni uranu. Od 14:00 na scenie na terenach wystawowych uczestnicy „Międzynarodowego Obozu Młodzieży Ronneburg 07” oraz przedstawicielki klubu tanecznego zaprezentowali piosenki i tańce. Licznie zgromadzona publiczność mogła wysłuchać międzynarodowy repertuar. Po zaśpiewaniu przez wszystkich pierwszego utworu „Das Jugendcampied”, który został napisany i zaaranżowany przez Horsta Hoffmanna (który również przez długi czas był filarem naszych międzynarodowych spotkań) zaprezentowała się młodzież swarzędzka utworem „Niech mówią że..”, francuska „Sur le pont d Avignon” oraz niemiecka „Peace like a river”. Podczas koncertu mogliśmy pochwalić się również znajomością języków obcych. Szczególne wrażenie na publiczności wywarły piosenki zaśpiewane wspólnie po niemiecku „Alles aus der Liebe” oraz nasz obozowy przebój z Kobylnicy z roku 2005: „Marmor, Stein und Eisen bricht” i w języku francuskim „Les Champs-Elysees”. Na zakończenie koncertu znalazł się doskonale wszystkim znany kanon - „Panie Janie...”, który można śpiewać w wielu językach świata.

Bardzo się cieszę, że młodzież swarzędzka mogła się zaprezentować tak szerokiej publiczności w Niemczech, reprezentując nasze miasto nie tylko swoją postawą, ale także umiejętnościami wokalnymi – mówi Ewa Nowotarska - opiekun polskiej grupy.

W trakcie tej prezentacji burmistrzowie Ronneburgu, Swarzędza i mer Duc-

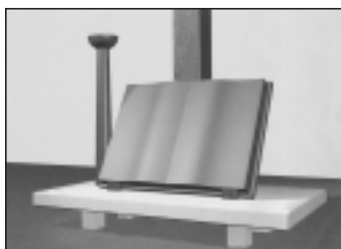
Nasza młodzież na scenie BUGA

lair przedstawiali swoje miasta. Nasza prezentacja wyróżniła się tym, że słowa burmistrz Bożeny Szydłowskiej były przez tłumaczkę naszej delegacji przekładane zarówno na niemiecki jak i francuski. Wieczorem przewodniczący delegacji omówili plany na przyszłość. Następnie w Schützenhaus Ronneburg czyli w sali strzelnicy odbyło się wczesniej wspomniane spotkanie. W jego trakcie były oficjalne wystąpienia burmistrzów i mera, swarzędzkie jako jedyne znowu w podwójnym tłumaczeniu, wymiana upominków. Otrzymali je nie tylko burmistrzowie i mer ale, też kadra i uczestnicy obozu młodzieżowego. Po części oficjalnej zebrani mogli zatańczyć, porozmawiać i obejrzyć wystawę prezentującą zaprzyjaźnione miasta.

Trzeci dzień pobytu, zgodnie z programem, obejmował zwiedzanie BUGA w Gerze. Niestety deszcz powodował, że jej walory nie mogły jaśnieć pełnią blasku. W trakcie pożegnalnej kolacji widać było, że zostały odnowione stare oraz nawiązane nowe przyjaźnie i kontakty. Uznanie dla gospodarzy budziło szerokie zaangażowanie mieszkańców. Zarówno tych goszczących w swoich domach część delegacji jak też uczestniczących w spotkaniach. Wrażenie zrobiły również działania proekologiczne, zarówno na terenach wystawowych jak i w samym mieście, w tym obejmujące rekultywację szeregu stawów. Miłym akcentem dla swarzędzkiej delegacji była tabliczka z nazwami RONNEBURG i SWARZEDZ, z literą E, oraz podaną odległością między miastami - 515 km w oknie biblioteki miejskiej na czas BUGA zamienionej na punkt informacyjny. Ronnenberg i Duclair nie zostały w ten sposób wyróżnione. Serdecznie pożegnana delegacja wróciła wraz z młodzieżą uczestniczącą w obozie.

Burmistrzowie i mer podczas części oficjalnej

Apel - odezwa Do mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz!

W czasach zaborów, w dniach od 23 października 1906 r. do 20 czerwca 1907 r. strajkowali uczniowie swarzędzkiej szkoły katolickiej.

Był to bunt dzieci polskich przeciwko nauczaniu religii i pozostałych przedmiotów w języku niemieckim. Nauczanie w polskich szkołach w języku niemieckim było jednym z ważniejszych czynników germanizacji Polaków w ciągu 125-letniej niewoli pruskiej. Fakt odważnie strajkujących dzieci w Swarzędzu chcemy uczcić w 100 rocznicę - obeliskiem kamiennym. Obelisk ma stanąć przy kościele p.w. św. Marcina, gdzie zbierali się uczniowie podczas strajku. W związku z tym, że do ówczesnej swarzędzkiej szkoły uczęszczały dzieci nie tylko ze Swarzędza ale także Jasina, Rabowic, Gruszczyzna, Nowej Wsi, Zielińca, Antoninka i Nowego Młyna apelujemy do wszystkich mieszkańców miasta i gminy o wpłaty na pamiątkowy obelisk.

Nadmieniamy również, że w 1918 roku swarzędzkie dzieci - jako dorośli - brali udział w krwawych walkach Powstania Wielkopolskiego, przyczyniając się do odzyskania niepodległości przez Polskę. Sądzimy, że dla potomków strajkujących dzieci oraz potomków powstańców wielkopolskich, uczestnictwo w budowie obelisku, będzie dowodem pamięci o ich przodkach.

Wpłaty na „obelisk” można dokonać na konto:

BZ WBK S.A. I O/Swarzędz 96 1090 1450 0000 4501 4384

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW ZIEMI SWARZĘDZKIEJ, 62-020 Swarzędz, ul. Piaski 12
Regon 630918724, NIP 777-19-02-951 z dopiskiem „Obelisk”

Przewidywany termin odsłonięcia obelisku - październik 2007 r. Inicjatorem upamiętnienia strajku swarzędzkiej dzieci jest Klub Swarzędzan działający przy Towarzystwie Miłośników Ziemi Swarzędzkiej. Hasłem działania Klubu jest „uchronić od zapomnienia, ocalić od zniszczenia” pamiątki i wydarzenia z przeszłości Swarzędza. Jako organizatorzy prosimy o wsparcie finansowe naszego zamierzenia dotyczącego „obelisku”, za co z góry dziękujemy.

W imieniu organizatorów przedsięwzięcia:

Przewodniczący Klubu Swarzędzan
Florian Fiedler

Prezes Towarzystwa Miłośników
Ziemi Swarzędzkiej
Paweł Pawłowski

(Na zdjęciach przedstawiamy wstępny projekt obelisku oraz miejsce, gdzie będzie usytuowany).

Bezpłatne badania mammograficzne w Swarzędzu

Zapraszamy kobiety w wieku 50-69 lat (roczniki 1938-1957) zamieszkałe na terenie gminy Swarzędz do skorzystania z bezpłatnych badań mammograficznych piersi. Informujemy, że badania wykonywane będą 30 września na Rynku przy Urzędzie Miasta i Gminy w specjalnie ustawionym tego dnia w tym miejscu mammobusie. Ich organizatorem jest Ośrodek Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów w Poznaniu. Badania rozpoczną się o godz.9.00 i potrwają do godz.17.00. W tym czasie, jak zapowiadają organizatorzy, przeprowadzonych zostanie 100 badań mammograficznych.

Kobiety, wykonujące badanie, muszą mieć przy sobie dowód osobisty oraz ważny dokument ubezpieczenia!

Wyniki badań zostaną przesłane kobietom na ich adresy domowe

Wszystkie panie, zainteresowane udziałem w badaniu, prosimy o rejestrowanie się telefonicznie pod nr tel. 0-61/65-12-401 z panią Romualdą Szubert w godzinach pracy Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu (7.30-15.30).

BKS

Zadbaj o zdrowie!

Zapraszamy Mieszkańców Gminy Swarzędz na bezpłatne badania profilaktyczne układu krążenia dla osób w wieku 35-55 lat oraz układu oddechowego dla osób w wieku 40-65 lat. Badania odbędą się 27 i 28 września od godz.8.00 w Urzędzie Miasta i Gminy Swarzędz (pok. nr 313 i 317). Rejestracja chętnych do 21 września pod nr tel.0-61/65-12-401. Organizatorem badań jest Przychodnia Medycyny Rodzinnej Medica pro Familia w Poznaniu. Badaniom nie podlegają osoby, które brały udział w programach profilaktycznych w 2004, 2005 i 2006 roku, jeśli nie minęło 36 miesięcy od poprzedniego badania.

Fot. B. Bartczak

Pamiętaliśmy o rocznicy Września

Z okazji 68 rocznicy wybuchu II wojny światowej władze gminy Swarzędz, delegacje organizacji kombatanckich oraz młodzież szkolna spotkali się przy tablicy pamiątkowej znajdującej się na ścianie ratusza. Spotkali się po to, aby upamiętnić historyczną datę poprzez złożenie symbolicznych wiązanek kwiatów ku czci poległych i pomordowanych w okresie II wojny światowej. Krótka uroczystość rozpoczęła się na swarzędzkim rynku 1 września o godz.12.00.

BKS

Fot. M. Wołński

Wygrałam z Szewińską!...

- Biegałam od 18 roku życia – wspomina p. Jadwiga Deregowska, mieszkanka Swarzędza, która odwiedziła nasza redakcję. Pani Jadwiga była zawodniczką sekcji lekkoatletycznej KS Unia, wychowanką zasłużonego swarzędzkiego trenera Zenona Baranowskiego. Biegała na 400 metrów i na dłuższych dystansach. Zdobywała tytuły mistrzowskie na szczeblu ogólnopolskim, reprezentowała Polskę na zawodach LA w Niemczech i Czechosłowacji. W mistrzostwach Polski w 1968 roku w Poznaniu na stadionie „Warty” rywalizowała zwycięsko z samą Ireną Szewińską. - Przyjaźniłam się ze słynną w owych czasach sprinterką Ewą Kłobukowską – mówi p. Jadwiga – i ta przyjaźń trwa do dziś. Przygodę życia związaną ze sportem pani Jadwiga mile wspomina do dziś...

PB

Natalia Ziomek - mistrzyni z „Wodnego Raju”

Natalia Ziomek - pracownik Pływalni „Wodny Raj” w Swarzędzu, instruktor nauki pływania i ratownik wodny; w dniu 12 sierpnia 2007 roku w Międzyzdrojach w ramach VI Mistrzostw Ratowników WOPR zajęła II miejsce w ratownictwie wodnym.

W zawodach startowała czołówka polskich ratowników - ci, którzy wywalczyli sobie wcześniej to prawo podczas kolejnych eliminacji (Gdańsk-Stogi, Krynica Morska, Jarosławiec, Dźwirzyno).

Wielki finał Mistrzostw Ratowników WOPR upływał pod znakiem niesamowitej rywalizacji. - To poniekąd wynika z charak-

Nasi kontra Lech Oldboys Poznań

Serdecznie zapraszamy mieszkańców Gminy Swarzędz do udziału w niecodziennym meczu, który rozegrany zostanie 29 września na stadionie Unii Swarzędz. Miłośników sportowej rywalizacji informujemy, że w szranki staną zawodnicy drużyny LECH OLDBOYS Poznań oraz reprezentacja Swarzędza, w której skład wejdą zawodnicy różnych działających na terenie gminy klubów sportowych. Warto dodać, że w ekipie poznańskiej pojawią się m.in. M. Okoński, M. Rzepka, W. Krygier, J. Araszkiwicz i M. Niewiadomski. Emocji i wrażeń z pewnością nie zabraknie. Początek tego widowiska o godz.17.00.

PB

Najlepszy kolarz ze Swarzędza

Tegoroczny Ultramaraton Imagis-Tour Świnoujście- Ustrzyki Górne miał dwóch zwycięzców. Jednym z nich okazał się Wojciech Jaśniewicz ze Swarzędza

Swarzędzanin przebył trasę 1008 km w czasie 37 godzin i 46 minut, ustanawiając nowy rekord maratonu. Taki sam czas miał również Grzegorz Bardoszewski ze Szczecinka.

Ultramaraton rowerowy Imagis-Tour to najdłuższy maraton rowerowy w Polsce. Przeznaczony jest dla amatorów sportów ekstremalnych i umożliwia im sprawdzenie granic własnej wytrzymałości i odporności psychicznej. Trasa maratonu przecina Polskę na pół i biegnie ze Świnoujścia do malowniczej górskiej miejscowości Ustrzyki Górne w Bieszczadach. W 2007 roku Imagis-Tour odbył się już po raz trzeci. W tym roku maratończycy wyruszyli ze Świnoujścia 25 sierpnia o godz.8.00. Najszybszym pokonanie 1008 km zajęło 1,5 doby.

Wojciech Jaśniewicz powiedział nam, że rower jest jego pasją od wczesnego dzieciństwa. Zaczynał od startów na krótszych dystansach w wyścigach masterów. W ten sposób zyskał dobre przygotowanie i do-

Fot. M. Wołński

świadczenie potrzebne w wyścigach maratońskich.

Trening jest bardzo żmudny, wymaga silnej woli i wielkiej determinacji. Wojciech Jaśniewicz trenuje samodzielnie – zwykle pięć razy w tygodniu na trasach w okolicach Swarzędza. Przykładowa trasa o długości 120 km prowadzi ze Swarzędza do Kórnik, Zaniemysła, Środy, Czerniejewa i z powrotem do Swarzędza. Bywają też trasy dłuższe – mówi pan Wojciech. – Często jeżdżę do Torunia i z powrotem.

Zwycięstwo w tegorocznym Imagis-Tour daje szansę na dalszy rozwój, stwarza możliwość przygotowywania się wraz z najlepszymi, a może w przyszłości awans do jednej z grup zawodowych. – W najbliższym czasie czekają mnie starty w maratonie szosowym w ramach Pucharu Polski, gdzie dotychczas w ramach tych wyścigów zajął II miejsce w kategorii Open (300 km)). Dopiero po tych wyścigach będę miał czas dla rodziny i na własny wypoczynek...

Zainteresowanych tematem odsyłamy na oficjalną stronę imprezy www.amica.pop.pl/tour/.

PWR

BKS

Rzodkiewki, ogórki i bajki...

W sierpniu Biblioteka Publiczna w Swarzędzu zorganizowała akcję pt. „Stragan z bajkami”.

We wtorki i piątki rodzice mogli zostawić swoje pociechy pod opieką bibliotekarki i przez godzinę spokojnie robić zakupy lub poczytać prasę w czytelniku.

Spotkania z dziećmi miały charakter rozrywkowy i edukacyjny, a każde zajęcie dotyczyło innego tematu. Czytaliśmy o zwierzętach, warzywach i ulubionych potrawach, a dopełnieniem tego było tworzenie jadłospisów, rzodkiewkowych myszek oraz stworków z zielonych ogórków. Innego dnia tematem zajęć były dyscypliny sportowe, a maluchy z wielkim oddaniem grały w kregle, trafiały kółkiem do celu i zaśmiewały się podczas zabawy z piłką plażową. Ulubioną grą dzieciaków była „gra w muchy”.

Kolejne spotkanie dotyczyło instrumentów muzycznych i dźwięków, a każde dziecko mogło pokolorować stukającego dzięcioła, zatrąbić na trąbce, a nawet stworzyć własną kompozycję z użyciem prawdziwych skrzypiec i smyczka wyczarowanego z papieru.

Każde dziecko mogło samodzielnie upiękścić papierowy dziób brzydkiego kaczątka, a potem wszystkie „bajkowe dzioby” odpowiadały na zagadki.

Motywy, zaczerpnięte z baśni i bajek okazały się doskonale znane małym czytelnikom, a opowiedane przez dzieci historie, zainspirowały mnie do pisania nowych opowieści i wierszyków. Bardzo się cieszymy, że nasza wakacyjna akcja spotkała się z entuzjazmem najmłodszych mieszkańców Swarzędza. Być może powtórzymy ją w czasie kolejnych wakacji.

Agata Widzowska Pasiak

Biblioteka poleca nowe książki:

- *Platek śniegu* - M. Fermie - poetycka opowieść o poszukiwaniu sztuki doskonałej, wartości najwyższych i miłości absolutnej; o tym, jak w siedemnastu sylabach wiersza haiku oddać piękno otaczającego świata i tęsknotę za miłością. Filozoficzna opowieść napisana przez pisarza, nazywanego francuskim Paulo Coelho. Książeczka ilustrowana jest reprodukcjami japońskiego malarstwa pejzażowego.

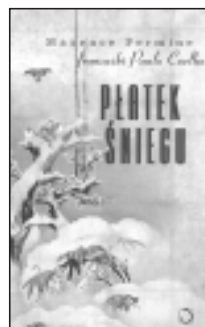
- *Mistrz gry* – S. Kokis

- *Zgoda na zabijanie* - V. Flynn

- *Oskarżony pluszowy M.* - C. Chale- satyryczna opowieść o głupocie, bezdusznosci ludzi i instytucji publicznych, działających w oparciu o mechaniczne, bezsensowne procedury.

- *Lala* - J. Dehnel - powieść w stylu retro

- *Przesunąć horyzont* - M. Wojciechowska

Wolontariuszka z Niemiec pomoże młodym swarzędzanom

Przez najbliższe dziesięć miesięcy Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu będzie gościł wolontariuszkę z Niemiec - Annę Jenne Krey. Projekt ten jest realizowany w ramach programu Młodzież w Działaniu, Akcja 2 - Wolontariat Europejski i współfinansowany przez Komisję Europejską.

Nasza wolontariuszka będzie pracować na rzecz świetlic socjoterapeutycznych działających w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej, uczestniczyć w codziennej aktywności tych placówek oraz organizować różnorodne zajęcia wspierające rozwój dzieci i młodzieży.

Podopieczni świetlic będą mieli możliwość ćwiczyć język niemiecki w praktyce a wolontariuszka uczyć się języka polskiego.

Program Wolontariat Europejski powstał po to, by wolontariusze mogli zdobywać kompetencje i umiejętności wpływające na ich rozwój osobisty i zawodowy przez doświadczenia związane z edukacją pozaformalną. W wolontariacie europejskim może uczestniczyć każdy młody człowiek w wieku od 18 do 30 lat. Pobyt w zagranicznej organizacji trwa od 2 do 10 miesięcy, podczas których wolontariusz pomaga przy różnych projektach (np. ekologicznych, społecznych, kulturalnych, innych) w zależności od profilu organizacji goszczącej.

Wszelkie informacje na temat programu, zarówno na temat naszego projektu, jak i ewentualnych możliwości wyjazdu na projekt zagraniczny udzielane są w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. Poznańska 25, Swarzędz, bądź pod numerem telefonu 61 651 26 50 w. 24.

Renata Pędzińska
koordynator projektu

Trzeźwe lato

„Trzeźwe lato” – pod tym hasłem w lipcu i sierpniu prowadzona była na terenie gminy Swarzędz wspólna akcja prewencyjna, w której brali udział policjanci oraz strażnicy miejscy. Cel akcji to ograniczenie dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży, a tym samym ograniczenie przypadków wykroczeń powodowanych pod wpływem alkoholu przez nieletnich. W jej ramach policjanci wraz z funkcjonariuszami straży miejskiej pouczyli 53 osoby i nałożyli 79 mandatów karnych na łączną sumę 7570 zł.

R.

Świadczenia rodzinne

Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu, ul. Poznańska 25 informuje, iż nadal można składać wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego na nowy okres zasiłkowy 2007/2008. Jeżeli osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od 1 sierpnia do dnia 30 września, będzie miała ustalone prawo do świadczeń rodzinnych oraz otrzyma wypłatę świadczeń przysługujących za miesiąc wrzesień do 31 października.

Do wniosku należy dołączyć:

zaświadczenie o dochodach z Urzędu Skarbowego za 2006 r.

zaświadczenie szkolne z datą wrześniową – szkoły ponadgimnazjalne

Wnioski należy składać w poniedziałki w godz. 8.00 – 18.00 oraz od wtorku do piątku w godz. 7.30 – 15.30.

Koordinator
Sekcji Świadczeń Rodzinnych
Beata Pacholczak

Drużyna Ośrodka Wsparcia na Spartakiadzie we Wrześni

W lipcu zostaliśmy zaproszeni przez Środowiskowy Dom Samopomocy we Wrześni na Spartakiadę Osób Niepełnosprawnych – Września 2007. Wśród przewidzianych konkurencji były między innymi: biegi na krótkim dystansie, sztafeta, rzut łotką do tarczy, rzut do kosza, rzut piłką lekarską, wyścig rzędów i rzut woreczkiem do obręczy.

Świetnie przygotowani, pełni zapału i chęci do sportowej rywalizacji – wyruszyliśmy do Wrześni. Jednak do końca nie byliśmy pewni czy zawody odbędą się, gdyż pogoda tego dnia nie dopisała – było chłodno i padał deszcz. Na szczęście organizatorzy przenieśli imprezę do sali gimnastycznej jednej ze szkół – co pozwoliło rozegrać zawody bez oglądania się na pogodę i skupić się jedynie na sportowej rywalizacji. Rozpoczęło się bardzo uroczyście – odczytaniem przysięgi, zapaleniem znicza i hymnem. Za-

wody przebiegły we wspaniałej atmosferze przy głośnym dopingu zgromadzonej publiczności. Wróciliśmy zmęczeni ale zadowoleni, a niektórzy z nas z medalami na piersi!

Jarosław Łączka
Miejsko-Gminny
Ośrodek Wsparcia

Pomagam bo lubię...:)

Ponad 100 lat temu w USA narodził się program skierowany do dzieci, będących w trudnej sytuacji życiowej, czekających na swoją nadzieję. Pomoc może im okazać dorosły, odpowiednio przygotowany wolontariusz (czyli „starszy brat” lub „starsza siostra”), który co najmniej przez rok będzie spotykał się z dzieckiem, spędzał z nim wolny czas, pomagał w nauce, rozwijał zainteresowania, podnosił samoocenę.

To spotkanie wolontariusza z dzieckiem może zmienić scenariusz życiowy młodych ludzi: chronić „młodszych” przed niebezpieczeństwami i ryzykownymi wyborami, pomóc „starszym” w rozwoju osobistym.

Od 1993 roku Program Starszy Brat - Starsza Siostra działa w Polsce, a od 2002 roku w Swarzędzu. Przez ten czas wolontariusze pokazali, że potrafią zatroszczyć się o dziecko i pomóc mu.

Program ma na celu jego dobro. Przy akceptacji rodziny proponuje młodszemu uczestnikowi Programu opiekę i pomoc ze strony wolontariusza, który jest odpowiednio zmotywany i przygotowany do stałej i systematycznej pracy z młodszym rodzeństwem przez co najmniej rok.

Wyszukiwanie dzieci, którym trzeba pomóc, budowanie związków Starszy - Młodszy oraz czuwanie nad przebiegiem procesu pomocy są celami Programu. Najważniejsze jest dziecko, jego przyszłość. Ale ważni są także wolontariusze – ludzie młodzi, pomagający dzieciom rozwiązywać ich problemy, realizować małe i duże marzenia.

W naszym Programie wolontariusze przynoszą nadzieję; „duży” pomaga „małemu”, silniejszy słabszemu.

W każdym społeczeństwie są dzieci, którym trudno jest rozwijać swoje talenty, mieć szczęśliwe dzieciństwo i z nadzieją patrzeć w przyszłość. Dlatego starsi bracia i starsze siostry pomagają dzieciom na całym świecie.

Teraz kolej na Ciebie.....!

Możesz stać się osobą ważną i znaczącą dla kogoś, komu dziś jest trudno po to, aby pomóc pokonać trudności, pokazać wartość dobrego życia, przynieść uśmiech i nadzieję, a czasem tylko pobyc, wysłuchać. Program Starszy Brat – Starsza Siostra nie jest metodą, która odmieni los całego świata i wszystkich dzieci. Ale tej smutnej dziewczynce, która mieszka w domu obok możemy przynieść radość. I temu zagubionemu chłopakowi też....

Możemy im dać siebie, swoje talenty, swój czas i doświadczenie. Na pewien czas, który będzie dla nich początkiem nadziei. Nie wiadomo ilu dzieciom uda się pomóc. Ważne aby zacząć próbować, ponieważ blisko jest ktoś, kto czeka na Twoją pomoc.

Możesz zrobić wiele dobrego dla kogoś!

Możesz zrobić to dla kogoś, możesz zrobić to dla siebie!

Jeśli jesteś zainteresowany/zainteresowana byciem „starszym bratem” lub „starszą siostrą” skontaktuj się z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Swarzędzu ul. Poznańska 25 tel 061 651 26 50, 651 26 51, 651 26 52!

Lidia Chałasiak
Ośrodek Pomocy Społecznej

Dobre praktyki przy Działkowej

Gminne Centrum Informacji w Swarzędzu
wśród najlepszych w województwie poznańskim

Historia Gminnych Centrów Informacji, rozpoczęła się w Wielkopolsce w roku 2002, wraz z pierwszą edycją konkursu na ich powstanie. Centrum w Swarzędzu powstało w ramach IV edycji konkursu, zorganizowanego przez Wielkopolski Urząd Pracy w Poznaniu i rozpoczęło działalność 4 października 2005 roku. Wnioskodawcą był Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu.

Gminne Centrum Informacji świadczy usługi na rzecz społeczności lokalnej, pełni niejako rolę łącznika między rynkiem pracy a gminą, ma za zadanie również jej ożywianie jak i podnoszenie świadomości informacyjnej mieszkańców (dostęp do Internetu, nowoczesnych kanałów informacyjnych), co w efekcie przyczynia się do wyrównania dysproporcji rozwojowych między miastem a wsią.

W trakcie działalności instytucji, monitoringiem i ewaluacją projektu zajmuje się grantodawca, w tym przypadku Woje-

wódzki Urząd Pracy. Kontrole przeprowadzone przez Urząd potwierdziły, iż Gminne Centrum Informacji w Swarzędzu świadczy usługi na wysokim poziomie, dostosowane do potrzeb mieszkańców gminy.

Spośród 80 utworzonych gminnych centrów informacji w województwie wielkopolskim wyselekcjonowano do „dobrych praktyk” sześć Ośrodków jako najlepiej realizujących zadania nałożone na centra wymogami Ministerstwa – wśród nich Gminne Centrum Informacji w Swarzędzu.

Wszystkich zainteresowanych, którzy chcieliby nas odwiedzić bądź dowiedzieć się czegoś więcej, serdecznie zapraszamy. Gminne centrum Informacji w Swarzędzu mieści się przy ulicy Działkowej 61a, tel. 061 818 17 30.

Marcin Woźniak
GCI Swarzędz

Zostań wolontariuszem

Szanowni Państwo,
Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wolontariatu w partnerstwie z Europejską Grupą Doradczą serdecznie zaprasza do udziału w szkoleniach i warsztatach organizowanych w ramach projektu współfinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny „Krok po wolontariat – program pilotażowy dla wykluczonej młodzieży, instytucji i organizacji pozarządowych”.

Projekt jest realizowany w następujących powiatach: poznańskim, wągrowieckim, chodzieskim, pilskim, nowotomyskim, ostrowskim oraz końskim. Celem projektu jest przeciwdziałanie zjawisku społecznego wykluczenia młodzieży tzw. trudnej poprzez promowanie idei wolontariatu.

Obecnie prowadzimy nabór na III edycję szkoleń, skierowanych do pracowników instytucji i organizacji pozarządowych, z zakresu:

- ABC III sektora
- strategii promocji i marketingu organizacji
- tworzenia Indywidualnego Programu Wolontarystycznego
- pracy z młodzieżą wykluczoną.

Szkolenia rozpoczną się 10 września i potrwać do 22 września w kolejne poniedziałki i wtorki.

Terminy szkoleń:

- 10 i 11 września
- 17 i 18 września
- 22 września.

Jednocześnie prowadzimy rekrutację dwóch grup młodzieży między 18 a 24 rokiem życia.

Młodzież w ramach projektu:

- odbędzie praktyki wolontarystyczne w poznańskich organizacjach pozarządowych
- będzie uczestniczyła w cyklu zajęć z zakresu: pracy w zespole, wolontariatu oraz wykorzystywania pomocy multimedialnych

Terminy rekrutacji dla 1 grupy:

- 7 września lub
- 14 września

Terminy rekrutacji dla 2 grupy:

- 5 października lub
- 12 października

Po przeprowadzonej rekrutacji zakwalifikowani uczestnicy odbędą praktyki i szkolenia

w następujących terminach:

- I grupa: 24 - 30 września lub
- II grupa: 15 - 21 października

Formularze zgłoszeniowe są dostępne na stronie www.kropwolontariat.pl a szczegółów możecie się Państwo dowiedzieć pod numerem infolinii 0 801 308 080.

Udział w projekcie jest bezpłatny. Centrum Wolontariatu zapewnia wszystkim jego uczestnikom materiały szkoleniowe, pokrycie kosztów przejazdu do i z miejsca szkolenia, wyżywienia podczas szkoleń.

Kolonie nad morzem dla 40 dzieci

Tradycją lat ubiegłych swarzędzkie dzieci i młodzież miały okazję i możliwość i w tym roku w dniach od 4-17 sierpnia wypoczywać nad Bałtykiem w ramach kolonii letnich zorganizowanych przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Swarzędzu. W letnim wypoczynku brało udział 40 dzieci, które są objęte opieką OPS- u i dzieci typowane przez pedagogów i dyrektorów wszystkich szkół swarzędzkich. Program kolonii był niezwykle bogaty dzięki życzliwości prezesa Wiraż-Busu pana Karola Baszczyńskiego, przemilemu kierowcy i wszystkim życzliwym sponsorom.

Swarzędzka młodzież zwiedziła Szczecin z Wałami Chrobrego, podziwiała panoramę miasta z wieży Zamku Książąt Pomorskich, katedrę archidiecezjalną pod wezwaniem św. Jakuba, obejrzała ruiny kościoła w Trzęsaczu, w Świnoujściu płynęła promem, a w Międzyzdrojach zwiedziła Muzeum Figur Woskowych, oceanarium z bogatą ekspozycją fauny i flory, a także w rezerwacie stanęła oko w oko z żubrem i innymi zwierzętami. Wycieczka do Kołobrzegu pozostawiła po sobie również wiele wrażeń. Dzieci mogły poczuć się prawdziwymi piratami, biorąc udział w zabawie na latarni morskiej „I ty możesz zostać piratem”, zjeść śniadanie spacerując po kołobrzeskim molo i zwiedzić Muzeum Oręża Wojska Polskiego. Dla wielu długo

w pamięci pozostanie rejs statkiem „Czerwony Szkwł” z prawdziwego portu rybackiego w Mrzeżynie. Godne uwagi były również wycieczki do Dobrzycki i Zieleniewa. W Dobrzycu znajdują się przepiękne ogrody utrzymane w różnych stylach sztuki ogrodniczej a w Zieleniewie dzieci miały okazję poczuć atmosferę prawdziwego Dzikiego Zachodu, bawiąc się i tańcząc w rytm indiańskiej i kowbojskiej muzyki. Chętni strzelali z łuków i oglądali konne popisy kaskaderskie. Szczególną atrakcją dla chłopców był pobyt na poligonie wojskowym i możliwość przejażdżki prawdziwym wojskowym skotem i strzelanie z broni pneumatycznej.

Serdecznie dziękuję za ogromne zaangażowanie, serce, mądrość, „zimną krew” i humor paniom opiekunkom Marii Kluczyce i Marii Zamelczyk, jak również wolontariuszom Kasi Kamińskiej i Maciejowi Kluczyce za pomoc i młodzieńczy entuzjazm oraz wszystkim tym, dzięki którym kolonia w Mrzeżynie mogła się odbyć.

Monika Będziecha-Tischer
prezes TPD w Swarzędzu

Półkolonie w Łowęcynie dobiegły końca...

W programie pierwszych dwóch dni zajęć naszej wesołej grupy z Łowęcina znalazły się konkursy plastyczne, sportowe, a nawet konkurs na najładniej zaśpiewaną piosenkę. Ważnym elementem programu była również nauka zasad bezpieczeństwa poruszania się na drodze - jest to ważny element życia dzieci z tej grupy wiekowej.

Dwukrotnie dzieci pojechały na pływalinię Wodny Raj w Swarzędzu. Zwiedzanie Swarzędza i najciekawszych miejsc miasta zajęło nam dwa kolejne dni programu (9 i 10 sierpnia). W pierwszym dniu uczestnicy obejrzeli miejsca pamięci narodowej na swarzędzkim Rynku oraz gościli w Ochotniczej Straży Pożarnej. Strażacy opowiadali nie tylko bardzo ciekawie o swojej pracy, ale pokazali również działanie wyposażenia wozu strażackiego. W piątek obejrzelśmy bardzo ciekawą ekspozycję oraz wiele uli w Skansenie i Muzeum Pszczelarstwa w Swarzędzu. Drugi tydzień półkolonii grupa dzieci rozpoczęła od przejażdżki kolejką Maltanka oraz zwiedzania Nowego Zoo, w czwartek (16.08.2007) zorganizowano dla uczestników zajęcia w plenerze: plastyczne i sportowe, w piątek (17.08.2007) wyjazd do Multikina na film dla dzieci pt. „Na fali”. W poniedziałek (20.08.2007) zajęcia dla grupy zakończyły się wspólną zabawą oraz stworzeniem dla mieszkańców Łowęcina wystawy „Wspomnienie lata”.

Chciałabym podziękować władzom Swarzędza oraz pani sołtys B. Kaczmarek za pomoc w organizacji półkolonii, Ochotniczej Straży Pożarnej za ciekawą prelekcję, rodzicom za opiekę i zaangażowanie podczas wyjazdów licznej grupy dzieci do Swarzędza i Poznania, p. A. Białasik, p. K. Kaźmierczak oraz p. Kayser za wsparcie finansowe dla uczestników.

Ewa Nowotarska
- opiekun grupy

Z przyrodą za pan brat

Zarząd poznańskiego Okręgu Ligi Ochrony Przyrody - społecznej organizacji o prawie 80-letniej tradycji - zorganizował dla młodzieży ze swarzędzkich szkół rajd pod nazwą „Spotkanie z przyrodą i... Przygodą”. Uczniowie z SP nr 1 oraz Gimnazjum nr 2 i Gimnazjum nr 3 odwiedzili podczas rajdu ośrodek leśny w Porążynie, Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa w Nowym Tomysłu oraz plantację wikliny i Chmielu w Cichej Górze. Ważnym punktem programu było wręczenie „Certyfikaty Miłośnika Przyrody” oraz pasowanie uczniów i opiekunów na „Turystę-Przyrodnika” potwierdzone książeczką odznaki „Turysta-Przyrodnik”. Organizatorzy i uczestnicy rajdu serdecznie dziękują za pomoc w zorganizowaniu tej atrakcyjnej imprezy: burmistrz Bożenie Szydłowski, p. Andrzejowi Bystremu, właścicielom swarzędzkiej piekarni-cukierni M.R.K. Jankowsy oraz państwu A.G. Kaszkowiakom.

R.

28 sierpnia odbyła się XII sesja Rady Miejskiej Swarzędza. Podjęte zostały następujące uchwały:

Nr XII/50/2007

w sprawie: zaciągnięcia pożyczek w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w roku 2007.

§ 1

Postanawia się zaciągnąć pożyczki łącznie do wysokości 290.000 zł/ dwieście dziewięćdziesiąt tysięcy zł/ w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na wsparcie realizacji zadań inwestycyjnych wg poniższego wyszczególnienia:

- Podłączenie Szkoły Podstawowej w Kobylnicy do instalacji gazowej oraz modernizacja instalacji grzewczej – w wysokości 140.000zł

- Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ul. Zachodniej i Okrężnej w Swarzędzu – w wysokości 150.000zł

§ 2

Pożyczki, o których mowa w § 1 zostaną spłacone z dochodów własnych Gminy w latach 2008 - 2009

§ 3

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Swarzędz.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Nr XII/51/2007

w sprawie: współfinansowania zadań Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu dla budowy ciągu pieszo-rowerowego przy ul. Poznańskiej w Kobylnicy (odcinek od ul. Swarzędzkiej do ul. Szkolnej).

§ 1

Rada Miejska w Swarzędzu upoważnia Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz do podpisania umowy (porozumienia), pomiędzy Gminą Swarzędz a Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu regulującej wzajemne zobowiązania stron co do formy i trybu współpracy przy realizacji inwestycji polegającej na budowie ciągu pieszo-rowerowego przy ul. Poznańskiej w Kobylnicy (odcinek od ul. Swarzędzkiej do ul. Szkolnej), stanowiące zadania własne GDDKiA O/Poznań.

§ 2

Gmina Swarzędz, przekaże w roku 2007 w formie dotacji na podstawie umowy (porozumienia), o której mowa w § 1 niniejszej uchwały, środki finansowe w wysokości 150.000,00 zł na realizację ciągu pieszo-rowerowego przy ul. Poznańskiej w Kobylnicy (odcinek od ul. Swarzędzkiej do ul. Szkolnej).

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Swarzędz.

§ 4

Zobowiązuje się Burmistrza do składania Radzie Miejskiej w Swarzędzu w okresach rocznych sprawozdania z realizacji postanowień umowy (porozumienia) o której mowa w § 1.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i ogłoszenia w sposób zwyczajowo przyjęty.

UZASADNIENIE:

Przedmiotowa uchwała ma na celu współfinansowanie zadania, które będzie realizowane przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu. Zadanie obejmuje budowę ciągu pieszo-rowerowego przy ul. Poznańskiej (droga krajowa nr 5) na odcinku od ul. Swarzędzkiej do ul. Szkolnej w Kobylnicy, zgodnie z decyzją pozwolenia na budowę, która została wydana na podstawie opracowanej przez Gminę Swarzędz dokumentacji budowlano-wykonawczej. Realizacja powyższego wpłynie na poprawę bezpieczeństwa pieszych oraz rowerzystów wzdłuż drogi krajowej w miejscowości Kobylnica. Powyższe dofinansowanie zostało uzgodnione na podstawie ustaleń ustnych oraz pisemnych w roku 2006.

Nr XII/52/2007

w sprawie: zmiany uchwały budżetowej miasta i gminy na 2007 rok

§ 1

W Uchwale Nr VII/28/2007 z dnia 21 marca 2007r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta i gminy na 2007 rok, zmienionej Uchwałą Nr IX/35/2007 Rady Miejskiej z dnia 30 maja 2007r., Zarządzeniem Nr OR 0151/63/2007 Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz z dnia 13 czerwca 2007r., Uchwałą Nr XI/42/2007 Rady Miejskiej z dnia 27 czerwca 2007r., Zarządzeniem nr OR 0151/67/2007 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 29 czerwca 2007r. Uchwałą Nr XI/48/2007 Rady Miejskiej z dnia 4 lipca 2007r. oraz Zarządzeniem Nr OR 0151/73/2007 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 12 lipca 2007r. wprowadza się następujące zmiany:

W paragrafie 1 zmniejsza się dochody budżetowe o kwotę 231.129 złi ustala się kwotę dochodów w wysokości 90.082.086 zł zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały w tym zmniejsza się dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych miastu i gminie ustawami o kwotę 300.000 zł i ustala się plan po zmianach w wysokości 8.931.308 zł zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały

W paragrafie 2 zmniejsza się wydatki budżetowe o kwotę 2.253.523 zł i ustala się kwotę wydatków w wysokości 104.066.119 zł zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały, w tym zmniejsza się wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych miastu i gminie ustawami o kwotę 300.000 zł i ustala się plan po zmianach w wysokości 8.931.308 zł zgodnie z załącznikiem nr 4 do niniejszej uchwały

W załącznikach nr nr 1, 2, 4, 5 do uchwały budżetowej odpowiednie podziałki klasyfikacji budżetowej otrzymują brzmienie określone w załącznikach nr nr 1, 2, 3, 4 do niniejszej uchwały, ponadto dodaje się załączniki nr nr 3a i 4a

Paragraf 3 uchwały budżetowej otrzymuje brzmienie: „Źródłem pokrycia deficytu bu-

dżetowego w kwocie 13.984.033 zł są kredyty bankowe, pożyczki w WFOŚiGW oraz wolne środki.”

Zestawienie źródeł przychodów i rozchodów związanych z finansowaniem deficytu budżetu określa załącznik nr 5 do niniejszej uchwały.

W paragrafie 4 uchwały budżetowej wprowadza się zmiany w wykazie wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne na lata 2007-2009:

- zmniejsza się kwotę wydatków inwestycyjnych na 2007 rok o kwotę 2.873.000 zł i ustala się plan po zmianach w wysokości 29.221.726 zł

- zwiększa się kwotę wydatków inwestycyjnych na 2007 rok o 800.000 zł i ustala się plan po zmianach w wysokości 36.498.424 zł Ustala się limit wydatków na lata 2007-2009 w wysokości 102.020.150 zł,

Załącznik Nr 8 do uchwały budżetowej otrzymuje nowe brzmienie i stanowi załącznik nr 6 do niniejszej uchwały

W paragrafie 4 uchwały budżetowej o kwotę 40.000 zł zwiększa się wydatki majątkowe na rok 2007 i ustala się plan po zmianach w wysokości 5.934.000 zł

Załącznik Nr 9 do uchwały budżetowej otrzymuje nowe brzmienie i stanowi załącznik nr 7 do niniejszej uchwały.

W paragrafie 5 uchwały zmienia się kwotę rezerwy ogólnej, która po zmianie wynosi 978.595 zł.

W paragrafie 6 pkt. 2 uchwały budżetowej zwiększa się dotacje podmiotowe, w tym dla:

publicznych przedszkoli, prowadzonych przez osoby prywatne o kwotę 291.000 zł i ustala się plan dotacji podmiotowych po zmianie w wysokości 1.964.892 zł zgodnie z załącznikiem nr 8 do niniejszej uchwały

W paragrafie 9 podwyższa się plan na realizację zadań określonych w programie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych o kwotę 22.342 zł i ustala się plan po zmianie w wysokości 700.442 zł

Paragraf 10 uchwały budżetowej otrzymuje brzmienie:

„Ustala się limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych w kwocie 14.249.133 zł

z tego na: pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu 1.000.000 zł finansowanie planowanego deficytu budżetu 11.593.933 zł;

spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów 1.655.200 zł”

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i ogłoszenia w sposób zwyczajowo przyjęty

UZASADNIENIE:

W uchwale budżetowej na 2007 rok wprowadza się zmiany dotyczące:

I. Dochodów budżetowych

Wojewoda Wielkopolski pismami nr: FB.I-4.3011-401/07 z dnia 8 sierpnia 2007r. oraz FB.I-6.3011-402/07 z dnia 7 sierpnia 2007r. zł zmienił plan dotacji celowych na 2007 rok w dziale 852 – Pomoc społeczna: w rozdziale 85212 Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z

dokończenie ze str. 19

ubezpieczenia społecznego – zmniejszenie o kwotę 300.000 zł, w rozdziale 85295 – Pozostała działalność - zwiększenie o kwotę 40.135 zł, na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
Wprowadza się kwotę 20.000 zł, stanowiącą darowiznę przekazaną przez Tesco Polska Sp. zo.o. z siedzibą w Krakowie przy ul. Kapelanka nr 56, przeznaczoną na budowę placu zabaw w Swarzędzu, Wprowadza się kwotę 8.736 zł, dotyczącą pokrycia kosztów dzieci będących mieszkańcami Poznania a uczęszczającymi do przedszkoli niepublicznych w Swarzędzu. Kwoty dotacji zostały uwzględnione po stronie wydatków budżetowych zgodnie z przeznaczeniem.

II. Wydatków budżetowych , w tym w zakresie:

Wydatków bieżących

w dziale 600 – Transport i łączność , w rozdziale 60016 – Drogi publiczne gminne - zwiększenie planowanych środków na równanie i utwardzanie dróg gruntowych na terenie gminy o kwotę 200.000 zł. Obfite opady deszczu spowodowały, że stan dróg znacznie się pogorszył i wymaga ponownego równania i utwardzania, W dziale 758- Różne rozliczenia w rozdziale 75818 – Rezerwy ogólne i celowe – wprowadza się kwotę 180.000zł w dziale 801 Oświata i wychowanie w rozdziale 80104 Przedszkola – zwiększenie o łączną kwotę 351.000 zł , w tym: na dotacje dla nowo powstających publicznych przedszkoli w Zalasewie przy ulicy Spacerowej i w Swarzędzu przy ulicy Pieprzyka za okres od września do grudnia 2007 roku – kwotę 291.000 zł, na usługi opiekuńczo-wychowawcze nad dziećmi w wieku przedszkolnym 60.000 zł w rozdziale 80113 – Dowożenie uczniów do szkół – zwiększenie o kwotę 60.000 zł dotyczy dowozu uczniów niepełnosprawnych z Gminy Swarzędz w okresie od września do grudnia 2007 do szkół, przedszkoli specjalistycznych i ośrodków rehabilitacyjnych

w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej , w rozdziale 85305 Żłobki – zwiększenie o kwotę 6.000 zł na wynagrodzenia i pochodne, w związku z utworzeniem dodatkowego etatu salowej w Żłobku „Maciuś” w Swarzędzu, w dziale 851 – Ochrona zdrowia W rozdziale 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi – zwiększenie o kwotę 22.342 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy osiągniętymi w 2006 roku dochodami za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a poniesionymi wydatkami na przeciwdziałanie alkoholizmowi. O powyższą kwotę należy zwiększyć plan finansowy w bieżącym roku na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

w dziale 926 – Kultura fizyczna i sport, w rozdziale 92601 – Obiekty sportowe – kwotę 20.000 zł przekazaną w formie darowizny, przeznaczoną na budowę placu zabaw w Swarzędzu,

Wydatków majątkowych

W Wieloletnim Programie Inwestycyjnym na lata 2007 – 2009 wprowadza się następujące zmiany:

Rozbudowa i modernizacja Składowiska Odpadów Komunalnych w Rabowicach – WPI poz. 27.2 – w związku z rozstrzygnięciem przetargu na w/w inwestycję istnieje możliwość umniejszenia kwoty przewidzianej w budżecie o 3.000.000zł, Budowa boiska sportowego ze sztucznej nawierzchni w Gimnazjum Nr 2 w Swarzędzu – WPI poz. nr 42 – zwiększenie o kwotę 127.000 zł. Odbyło się otwarcie ofert w drodze przetargu nieograniczonego. Wpłynęła jedna oferta o wartości 765.742,70 zł. W związku z powyższym, aby rozstrzygnąć postępowanie , należy zwiększyć środki w budżecie, dodatkowo zabezpieczając koszty pełnienia nadzoru inwestorskiego

Budowa drogi z Janikowa do Kicina – WPI poz. nr 33 – po opracowaniu dokumentacji oraz kosztorysów inwestorskich, została ustalona rzeczywista kwota na realizację powyższego zadania w wysokości 2.800.000 zł, w związku z tym o kwotę 800.000 zł zwiększa się plan środków finansowych na 2008 rok na realizację zadania.

W Wykazie zadań majątkowych na 2007 rok zmiany dotyczą zadań:

Wymiana stolarki okiennej w Gimnazjum Nr 3 w Swarzędzu – poz. nr 7 - zwiększenie środków finansowych o kwotę 15.000 zł. Złożone przez zaproszonych wykonawców oferty przewyższają zabezpieczoną w budżecie kwotę 60.000 zł. Przyczyną jest znaczny wzrost cen materiałów okuciwych oraz szyb, Adaptacja budynku przy ulicy Pieprzyka w Swarzędzu z przeznaczeniem na przedszkole – poz. nr 12 – zmniejszenie środków finansowych o 45.000 zł, Adaptacja budynku przy ulicy Spacerowej w Zalasewie z przeznaczeniem na przedszkole – poz. nr 13 – zwiększenie o kwotę 45.000 zł

Z uwagi na wystąpienie dodatkowych kosztów związanych z ochroną p.o.p. konieczne jest zwiększenie zaplanowanych środków o powyższą kwotę. Wstępne szacunki finansowe związane z remontem i wyposażeniem budynku zakładały kwotę ok. 180.000 zł , obecna kwota ta , bez wyposażenia przedszkola, została już przekroczona.

W Wykazie zadań majątkowych na 2007 rok wprowadza się nowe zadanie :

Budowa sieci logicznej na potrzeby Biblioteki Publicznej w Swarzędzu – poz. nr 15 Dla doraźnych potrzeb w pomieszczeniach Biblioteki Publicznej, mieszczącej się w budynku Gimnazjum nr 3 w Swarzędzu, uruchomiono sieć bezprzewodową , która z uwagi na konstrukcję budynku / liczne zbrojenia/ nie spełnia swojej roli. Dla potrzeb uruchomienia w czytelni komputerów z dostępem do Internetu, przywrócenia właściwego funkcjonowania wewnętrznej sieci komputerowej jak i telefonicznej , nie-

zbędna jest budowa sieci logicznej. Planowana kwota – 25.000 zł

Dokonuje się zmiany w planie przychodów i rozchodów związanych z pokryciem deficytu budżetowego:

zmniejsza się zaplanowane do zaciągnięcia kwoty pożyczek i kredytów o łączną kwotę 2.022.394 zł, w tym: o kwotę 2.312.394 zł zmniejsza się planowane do zaciągnięcia pozostałe pożyczki, natomiast wprowadza się kwotę przyznanych pożyczek w WFOŚiGW w Poznaniu w łącznej wysokości 290.000 zł, w tym na: budowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ul. Zachodniej Swarzędzu w wysokości 150.000 zł oraz na podłączenie Szkoły Podstawowej w Kobylnicy do instalacji gazowej oraz modernizację instalacji grzewczej w wysokości 140.000 zł

Nr XII/53/2007 procedury uchwalania budżetu oraz rodzaju i szczegółowości materiałów informacyjnych towarzyszących projektowi budżetu

§ 1

Przewodniczący Rady Miejskiej w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy przekazuje Burmistrzowi Miasta i Gminy wnioski do projektu budżetu złożone przez komisje i radnych Rady Miejskiej.

Wnioski złożone po terminie określonym w ust. 1 nie będą rozpatrywane przy tworzeniu projektu uchwały budżetowej.

§ 2

Kierownicy jednostek organizacyjnych gminy, instytucji kultury, dyrektorzy wydziałów, kierownicy referatów i pełnomocnicy Burmistrza Miasta i Gminy, w terminie do 30 września poprzedzającego rok budżetowy, przedkładają założenia w zakresie realizacji zadań na rok następny wraz z objaśnieniem i uzasadnieniem oraz wstępne projekty planów finansowych, a następnie przekazują je Burmistrzowi Miasta i Gminy. Objasnienie i uzasadnienie powinno zawierać w szczególności:

- opis realizowanych zadań,
- wielkość zatrudnienia i planowane bądź konieczne w nim zmiany,
- ważniejsze wydatki związane z zapewnieniem ciągłości działania jednostki,
- zakres koniecznych inwestycji i remontów.

Wstępne projekty planów finansowych opracowywane są na podstawie:

- przewidywanego wykonania budżetu za rok bieżący,
- stawek podatkowych, opłat i cen obowiązujących w roku poprzedzającym rok budżetowy z uwzględnieniem zmian wchodzących w życie z dniem 1 stycznia roku budżetowego,
- przewidywanego zatrudnienia na koniec roku poprzedzającego rok budżetowy i planowanych zmian.

§ 3

Organizacje pozarządowe i inne podmioty mogą składać oferty na realizację zadań publicznych do dnia 30 września z uwzględnieniem przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

§ 4

Burmistrz Miasta i Gminy opracowując projekt budżetu opiera się na założeniach do projektu budżetu, dotyczących w szczególności:

- szacunku podatków i opłat lokalnych wg

dokończenie na str. 21

dokończenie ze str. 20

prognoz określonych przez Ministra Finansów,

- szacunku podatku rolnego wg ceny żyta za 1 q,
- planowanych dochodów ze sprzedaży mienia gminy,
- wielkości subwencji w oparciu o informacje otrzymane z Ministerstwa Finansów,
- wielkości udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych zgodnie z informacją Ministra Finansów,
- planu dotacji na zadania zlecone wg informacji przekazanej przez Wielkopolski Urząd - Wojewódzki,
- przewidywanego wskaźnika inflacji,
- wzrostu wynagrodzeń sfery budżetowej,
- nakładów na zadania inwestycyjne,
- kosztów obsługi długu publicznego

§ 5

Burmistrz Miasta i Gminy przedkłada Przewodniczącemu Rady Miejskiej i Regionalnej Izbie Obrachunkowej projekt uchwały budżetowej wraz z objaśnieniami oraz prognozę łącznej kwoty długu i informację o stanie mienia komunalnego, w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

§ 6

Projekt uchwały budżetowej, o którym mowa w § 5 winien określać:

- prognozowane dochody budżetu miasta wg działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej,
- wydatki budżetu gminy w podziale na działy, rozdziały klasyfikacji budżetowej z wyodrębnieniem: wydatków bieżących, w tym w szczególności: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, dotacje, wydatki na obsługę długu, wydatki przypadające do spłaty w danym roku z tytułu gwarancji i poręczeń udzielonych przez Gminę wydatków majątkowych.

inne postanowienia zawarte w art. 184 ust. 1 pkt 3-15 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn.zm.).

Projekt uchwały budżetowej zawiera również postanowienia zawarte w art. 184 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

§ 7

Do projektu uchwały Burmistrz Miasta i Gminy dołącza:

informację o stanie mienia komunalnego prognozę łącznej kwoty długu na koniec roku budżetowego i lata następne wynikającą z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, objaśnienia,

§ 8

Informację o stanie mienia komunalnego opracowuje Referat Geodezji i Nieruchomości w zakresie określonym w art. 180 ustawy o finansach publicznych / Dz. U. z 2005r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zmianami/, od dnia złożenia poprzedniej informacji

§ 9

Objaśnienia do projektu budżetu powinny zawierać: szczegółowy opis dochodów i wydatków budżetu, omówienie zadań inwestycyjnych, omówienie źródeł finansowania deficytu oraz spłat kredytów i pożyczek.

§ 10

W terminie 7 dni od dnia przekazania projektu uchwały budżetowej Przewodniczącemu Rady Miejskiej, Burmistrz Miasta i Gminy przekazuje podległym jednostkom informacje niezbędne do opracowania projektów ich planów finansowych. Jednostki, o których mowa w pkt 1 opracowują projekty planów finansowych w terminie 30 dni od dnia otrzymania danych, o których mowa w pkt 1, nie później jednak niż do 22 grudnia.

§ 11

Przewodniczący Rady Miejskiej przesyła projekt budżetu wraz z informacją o stanie mienia komunalnego, prognozą długu i objaśnieniami stałym Komisjom Rady Miejskiej, nie później niż w terminie 7 dni od daty ich otrzymania od Burmistrza Miasta i Gminy

Komisje Rady Miejskiej w terminie 14 dni od otrzymania materiałów odbywają posiedzenia, na których formułują na piśmie swoje opinie o projekcie budżetu z zastrzeżeniem ust. 4

Komisja proponująca wprowadzenie nowego wydatku lub zwiększenia wydatku przewidzianego w projekcie zobowiązana jest wskazać źródło jego finansowania.

Komisje przesyłają swoje opinie w sprawie projektu budżetu do Komisji Budżetu, która odbywa posiedzenie w celu zapoznania się z opiniami innych Komisji Rady oraz wydania ostatecznej opinii w sprawie projektu budżetu. Pierwsze posiedzenie Komisji odbywa się w terminie 7 dni od daty otrzymania opinii od innych Komisji.

Przewodniczący Rady Miejskiej, po wydaniu przez Komisję Budżetu ostatecznej opinii w sprawie projektu budżetu, przesyła ją niezwłocznie Burmistrzowi Miasta i Gminy W posiedzeniu Komisji Budżetu, o której mowa w ust. 4, uczestniczą Przewodniczący Rady, Przewodniczący Stałych Komisji, Burmistrz Miasta i Gminy, Z-cy Burmistrza Miasta i Skarbnik

§ 12

Niezwłocznie po sporządzeniu przez Komisję Budżetu opinii na piśmie jest ona przekazywana Burmistrzowi Miasta i Gminy, który po zapoznaniu się z jej treścią nanosi, nie później niż w terminie 5 dni poprawki do projektu budżetu.

§ 13

Przewodniczący Rady Miejskiej zwołuje sesję w terminie umożliwiającym uchwalenie budżetu do końca roku poprzedzającego rok budżetowy, nie później jednak niż do 31 marca roku budżetowego.

Głosowanie nad projektem budżetu powinny poprzedzać: przedstawienie projektu uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem, przedstawienie opinii Komisji Budżetu, przedstawienie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej, przedstawienie stanowiska Burmistrza Miasta i Gminy w sprawie opinii Komisji, dyskusja, głosowanie projektu uchwały budżetowej.

§ 14

Do czasu uchwalenia budżetu, nie dłużej niż do 31 marca roku budżetowego podstawą gospodarki finansowej w roku budżetowym jest projekt budżetu przedstawiony Radzie Miejskiej

§ 15

Burmistrz Miasta i Gminy w terminie 21 dni od dnia uchwalenia budżetu opracowuje układ wykonawczy budżetu w szczególności określonej w art. 128. ust. 2 ustawy o finansach publicznych

§ 16

Traci moc Uchwała Nr XXV/251/2000 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 27 września 2000r. w sprawie procedury uchwalania budżetu Gminy oraz rodzaju i szczególności materiałów informacyjnych towarzyszących projektowi budżetu

§ 17

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Swarzędz

§ 18

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego

Nr XII/54/2007

w sprawie: nadania statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej.

§ 1

Nadaje się statut Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Swarzędzu, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała Nr XLII/316/2005 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 31 maja 2005r. w sprawie nadania statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Swarzędz i Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego

NR XII/55/2007

w sprawie: ustanowienia stypendiów i nagród sportowych Miasta i Gminy Swarzędz.

§ 1

1. W celu stworzenia uczniom i studentom szczególnie uzdolnionym odpowiednich warunków do uprawiania sportu, ustanawia się stypendia sportowe Miasta i Gminy Swarzędz, zwane dalej stypendiami.

2. W uznaniu za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym, w roku poprzedzającym jej przyznanie, ustanawia się nagrody finansowe Miasta i Gminy Swarzędz.

3. Stypendia i nagrody mogą być przyznane osobom spełniającym warunki określone w regulaminie stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

4. Stypendia i nagrody wypłacane są ze środków budżetu gminy określonych uchwałą budżetową na dany rok w dziale – Kultura Fizyczna i Sport.

§ 2

1. Stypendia i nagrody przyznaje corocznie Burmistrz Miasta i Gminy po zasięgnięciu opinii Komisji do Spraw Stypendiów Sportowych, zwanej dalej komisją.

2. Komisję powołuje corocznie Burmistrz Miasta i Gminy do 30 stycznia danego roku, w składzie 5 osób - w tym trzech radnych.

3. Wskazania radnych - członków komisji dokonuje Rada Miejska.

dokończenie na str. 22

dokończenie ze str. 21

4. Komisja działa w oparciu o Regulamin w sprawie zasad i trybu przyznawania wstrzymywania i cofania oraz wysokości stypendiów sportowych Miasta i Gminy Swarzędz oraz przyjęty przez siebie regulamin pracy.

§ 3

Zasady i tryb przyznawania wstrzymywania i cofania oraz wysokość stypendiów sportowych i nagród sportowych Miasta i Gminy Swarzędz określa regulamin stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Swarzędz.

§ 5

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

UZASADNIENIE:

W związku z rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Wielkopolskiego z dnia 1 sierpnia 2007r. orzekającego nieważność Uchwały Nr XI/45/2007 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 4 lipca 2007r. w sprawie ustanowienia stypendiów i nagród sportowych Miasta i Gminy Swarzędz pojawiła się konieczność podjęcia uchwały zgodnie z rozstrzygnięciem Wojewody Wielkopolskiego. W ocenie organu nadzoru uchwała Nr XI.45/2007 podlega kwalifikacji jako akt prawa miejscowego, a to pociąga za sobą konieczność jej publikacji zgodnie z prawem. Według organu nadzoru mylnie została wskazana również podstawa podjęcia uchwały Nr XI/45/2007. W przedmiotowej uchwale wszystkie poprawki zostały uwzględnione, a zatem zasadne staje się jej uchwalenie.

Nr XII/56/2007

w sprawie: wyrażenia zgody Cechowi Stolarzy Swarzędzkich na używanie jako elementu znaku towarowego nazwy miasta SWARZĘDZ

§ 1

Nazwa miasta Swarzędz podlega ochronie jako dobro osobiste Miasta.

§ 2

Rada Miejska w Swarzędzu wyraża zgodę na używanie przez Cech Stolarzy Swarzędzkich nazwy miasta Swarzędz jako elementu znaku towarowego wytworzonych przez członków Cechu produktów.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Swarzędz.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE:

Cech Stolarzy Swarzędzkich zwrócił się z wnioskiem o umożliwienie wykorzystania nazwy miasta Swarzędz jako elementu znaku towarowego wytworzonych produktów. W związku z faktem, że nazwa miasta jest nazwą osoby prawnej i nazwa ta podlega ochronie przewidzianej przepisami Kodeksu Cywilnego (art 23 i art 24 w związku z art 43) konieczne jest wyrażenie zgody na jej używanie przez cech Stolarzy

Swarzędzkich.

Tradycja i rzetelność swarzędzkiego stolarstwa jest powszechnie znana, stąd możliwość wykorzystania nazwy miasta Swarzędz w znaku towarowym przyczyni się do promocji miasta zarówno w kraju jak i za granicą. Działania które zamierza podjąć Cech Stolarzy Swarzędzkich w celu stworzenia znaku towarowego zawierającego nazwę miasta Swarzędz przyczyni się do wzmocnienia wizerunku miasta jako silnego ośrodka rzemiosła i przedsiębiorczości.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Nr XII/57/2007

w sprawie: powołania Młodzieżowej Rady Miejskiej i nadania jej statutu.

§ 1.

Powołuje się Młodzieżową Radę Miejską w Swarzędzu, zwaną dalej Młodzieżową Radą.

§ 2.

Nadaje się Młodzieżowej Radzie Statut w brzmieniu będącym załącznikiem dla niniejszej uchwały.

§ 3.

Młodzieżowa Rada ma charakter konsultacyjnej, działa w celu wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród młodzieży. Składa się z przedstawicieli uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

Organy gminy zapoznają się w swojej działalności z postulatami i wnioskami wypracowanymi przez Młodzieżową Radę.

Żaden z organów miasta i gminy Swarzędz nie jest związany stanowiskiem Młodzieżowej Rady w jakiegokolwiek sprawie.

§ 4

Rada Miejska w Swarzędzu deklaruje wsparcie finansowe konkretnych działań w ramach zatwierdzonego budżetu miasta. Zobowiązuje się Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz do zapewnienia warunków administracyjnych, niezbędnych do funkcjonowania Młodzieżowej Rady.

§ 5

Siedzibą Młodzieżowej Rady jest miasto Swarzędz.

§ 6

Pierwsze wybory do Młodzieżowej Rady odbędą się najpóźniej w 3 miesiące od daty wejścia w życie niniejszej uchwały.

§ 7

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Swarzędz.

§ 8

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

UZASADNIENIE:

Powołanie Młodzieżowej Rady umożliwi młodemu pokoleniu czynny udział w rozwoju samorządności terytorialnej. Działalność Młodzieżowej Rady upowszechni ideę samorządową wśród młodzieży oraz zwiększy aktywność społeczną młodych ludzi w gminie Swarzędz.

Nr XII/58/2007

w sprawie: przystąpienia do sporządzenia zmiany uchwalonego uchwałą Nr

XXXIV/402/2001 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 30 maja 2001r. zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Jasin, dla działek położonych przy ul. Rabowickiej, oznaczonych numerami geodezyjnymi nr 299/1, 299/2, 298, 301/3, 303/18, 303/19, 304/1, 304/2 – powierzchnia zmiany - 31,49 ha.

§1

1. Przystępuje się do sporządzenia zmiany uchwalonego uchwałą Nr XXXIV/402/2001 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 30 maja 2001r. Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Jasin, dla działek położonych przy ul. Rabowickiej, oznaczonych numerami geodezyjnymi 299/1, 299/2, 298, 301/3, 303/18, 303/19, 304/1, 304/2 – powierzchnia zmiany 31,49 ha.

2. Granice obszaru objętego uchwałą określa mapa stanowiąca załącznik graficzny Nr 1 do niniejszej uchwały w skali 1:2000

§2

Przedmiotem ustaleń zmiany planu będzie wprowadzenie zapisów umożliwiających odprowadzenie ścieków sanitarnych terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, oznaczonych symbolem MJ, do zbiorników bezodpływowych

§3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Swarzędz

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Nr XII/59/2007

w sprawie: przystąpienia do sporządzenia zmiany uchwalonego uchwałą Nr XXXVII/267/97 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 8 lipca 1997r. zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Swarzędza obejmującej działkę oznaczoną nr geodezyjnym 3129/17 położoną w Swarzędzu przy ul. Granicznej.

§1

1. Przystępuje się do sporządzenia zmiany uchwalonego uchwałą Nr XXXVII/267/97 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 8 lipca 1997r. zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Swarzędza obejmującej działkę oznaczoną nr geodezyjnym 3129/17 położoną w Swarzędzu przy ul. Granicznej.

2. Granice obszaru objętego uchwałą określa mapa stanowiąca załącznik graficzny Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Przedmiotem ustaleń zmiany planu będzie wprowadzenie zapisów umożliwiających odprowadzenie ścieków sanitarnych terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, oznaczonych symbolem MN, do zbiorników bezodpływowych

§3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Swarzędz

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Od redakcji:

Pełne teksty wszystkich uchwał wraz z uzasadnieniami dostępne są w Biurze Rady Miejskiej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Urząd Miasta i Gminy Swarzędz

Rynek 1
tel. 061 65 12 000
fax: 061 65 12 211
www.swarzedz.pl, umig@swarzedz.pl
burmistrz@swarzedz.pl
godziny pracy UMIG: poniedziałek: 8.00-16.00;
wtorek- piątek: 7.30- 15.30
Burmistrz Bożena Szydłowska przyjmuje
interesantów w poniedziałki w godz. 10-16.

Biuro Rady Miejskiej

Rynek 1
tel. 061 65 12 105
biuro rady@swarzedz.pl
przewodniczący@swarzedz.pl
Przewodniczący RM Piotr Choryński dyżuruje
w poniedziałki i czwartki w godz. 15.00 – 17.00
w Biurze Rady

Telefony alarmowe

Policja 997
Pogotowie Ratunkowe 999
Straż Pożarna 998
Pogotowie wod.-kan. 994
Gazownia 992

Straż Miejska

ul. Strzelecka 2 (obok ZGK)
tel. 061 651 21 13, 651 21 14,
od pon. do pt. w godz. 14.00-22.00: tel. 0607-365-266
sob., niedz., święta: tel. 0605-428-796

Komisariat Policji w Swarzędzu

ul. Grudzińskiego 30a
tel. całodobowy 061 81 72 323
tel. anonimowy 061 817 23 01

Ochotnicza Straż Pożarna w Swarzędzu

ul. Bramkowa 3
tel. 061 817-23-02, 061 817-23-08
ospswarzedz@op.pl

Ochotnicza Straż Pożarna w Kobylnicy

Kobylnica, ul. Poznańska
tel. 061 815-10-49

Pogotowie Ratunkowe

Podstacja Swarzędz
os. Dąbrowszczaków 8/12
tel. 061 817 23 09 (cała doba)
Laboratorium Analiz Lekarskich „Jaromed”
os. Dąbrowszczaków 8/19
tel/fax 061 817 46 08

Pracownia Rentgenowska „Kwant”

Pl. Niezłomnych 15,
tel. 061 651 12 85

Zespół Przychodni Lekarza Rodzinnego „Diagter”

ul. Poznańska 15
tel. 061 817 25 33
tel. 061 817 25 49

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Poznańska 25
tel. 061 651 26 50, 651 26 51, 651 26 52,
651 26 53 (sekcja świadczeń rodzinnych)

Gminne Centrum Informacji

ul. Działkowa 61a
tel. 061 818 17 30,
gciswarzedz@neostrada.pl
www.ops-swarzedz.org.pl

Zakład Gospodarki Komunalnej

ul. Strzelecka 2
tel. 061 651 15 41
pogotowie wod-kan ZGK: 061 651 15 41 (do 16.00),
0663 818 601 i 697 725 522 (po 16.00 i w święta)

Ośrodek Kultury

ul. Piaski 4
tel. 061 817 20 34
osrodek kultury@swarzedz.pl

Biblioteka Publiczna

os. Czwartaków 1
tel. 061 8173 103, 8173 102
biblioteka-swarzedz@wp.pl
Pływalnia „Wodny Raj”

ul. Kosynierów 1
tel. 061 65 07 555
www.wodnyraj.pl

Lotnisko Aeroklubu Poznańskiego

62-006 Lotnisko Kobylnica
tel/fax: 061 8 780 725, 061 8 780 741
www.aeroklub.poznan.pl

Skansen i Muzeum Pszczelarstwa

im. prof. Ryszarda Kosteckiego
ul. Poznańska 35
tel. 061 651 18 17
www.muzeum-szeniawa.pl
Godziny otwarcia:
sezon zimowy (01.11-31.03): wt-sob
godz. 9.00-15.00,
w sezonie letnim (01.04-31.10): wt-sob godz.
9.00-16.00, niedz. godz. 10.00-15.00

Muzeum Przyrodniczo-Lowieckie w Uzarzewie

Uzarzewo, ul. Akacja 12,
tel. 061 818 12 11
www.muzeum-szeniawa.pl
Godziny otwarcia:
codziennie oprócz poniedziałków 8.00- 15.00,
w maju i w czerwcu 8.00-18.00.
W niedziele i święta: sezon letni (1.04-31.10):
10.00-16.00,
sezon zimowy (2.11-31.03): 10.00-15.00.
Nieczynne: 1 stycznia, 1 dzień świąt Wielkanoc-
nych, Boże Ciało, 15 sierpnia, 1 listopada,
11 listopada, 25 grudnia.

Cech Stolarzy Swarzędzkich

ul. Wrzesińska 41
tel. 061 817 21 37
fax. 061 817 30 55
www.swarzedz.pawilonmeblowy.pl

Spółdzielnia Mieszkaniowa

ul. Kwaśniewskiego 1
tel. 061 817 40 11
www.sm-swarzedz.pl

Wiraz-Bus

Garby, ul. Transportowa 1
62-020 Swarzędz
tel./fax 061 817 22 51, 817 22 67
poczta@wiraz-bus.com.pl
www.wiraz-bus.com.pl

Dyżury aptek

Uprzejmie informujemy, że ustalono według poniższego planu harmonogram dyżurów nocnych tygodniowych aptek w Swarzędzu w godzinach od 20:00 do 8:00 i dyżurów popołudniowych sobotnich (w tym samym tygodniu) od 14:00 do 20:00.

Nazwa i adres apteki	Data dyżuru
„Osiedlowa” os. Kościuszkowców 13	10.09.-17.09.2007
„Optima” os. T.Działyńskiego 39	17.09.-24.09.2007
„Zatorze” os. Raczyńskiego 18	24.09.-01.10.2007
„Pod Lipami” os. Zygmunta 111 Wazy 17	01.10.-08.10.2007
„Swarzędzka s. c. p.w. Św. Józefa” ul. Rynek 16	08.10.-15.10.2007
„Zamkowa” „Meris” s. c. ul. Zamkowa 17 c	15.10.-22.10.2007
„Nasza Apteka” ul. Poznańska 17	22.10.-29.10.2007
„Apteka w Pasażu”- (market Agrobex) ul. Graniczna 63	29.10.-05.11.2007
„ROSA-PHARM” - (market TESCO) ul. Cieszkowskiego 39	05.11.-12.11.2007
„Apteka Przyjazna” - market Biedronka ul. Cieszkowskiego 5/7	12.11.-19.11.2007
„Pod Koroną” ul. Rynek 18	19.11.-26.11.2007
„Millenium” os. Dąbrowszczaków 26	26.11.-03.12.2007
„Osiedlowa” os. Kościuszkowców 13	03.12.-10.12.2007
„Optima” os. T. Działyńskiego 39	10.12.-17.12.2007
„Zatorze” os. Raczyńskiego 18	17.12.-24.12.2007
„Pod Lipami” os. Zygmunta III Wazy 17	24.12.-31.12.2007

Powstał Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego

Pełnomocnik burmistrza ds. zarządzania kryzysowego i planowania obronnego informuje:

21 sierpnia br. weszła w życie ustawa o zarządzaniu kryzysowym i na mocy tej ustawy Burmistrz Gminy Swarzędz Bożena Szydłowska zarządzeniem nr 83 z dnia 31 sierpnia powołała Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego. Zespół ten jest organem pomocniczym burmistrza w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego. Pracami zespołu zgodnie z w/w ustawą kieruje burmistrz. Posiedzenia zespołu odbywać się będą zgodnie z rocznym planem działania zespołu.

W przypadkach wymagających natychmiastowej analizy i oceny zagrożeń oraz koordynacji działań ratowniczych - burmistrz posiedzenie zespołu zwołuje w trybie natychmiastowym. Zespół zarządzania kryzysowego działa w strukturze organizacyjnej składającej się z pięciu sekcji tj. sekcji planowania cywilnego, sekcji ostrzegania i alarmowania, sekcji rozpoznania, prognoz i analiz, sekcji ochrony infrastruktury i sekcji zabezpieczenia socjalno-bytowego, psychologicznego i medyczno-sanitarnego.

Siedzibą zespołu jest budynek Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu. Aktualnie trwają prace planistyczne i organizacyjne zmierzające do opracowania nowego gminnego planu reagowania kryzysowego odpowiadającego ustawowym wymogom.

Powiat z dobrym smakiem

W ramach I Ogólnopolskiego Festiwalu Dobrego Smaku, odbywającego się w dniach 14 – 15 sierpnia br., mieszkańcy miasta i powiatu poznańskiego mieli okazję smakowania specjałów wielkopolskiej kuchni, posłuchania doskonałej muzyki i skosztowania wybornych trunków. Głównym punktem pierwszego dnia festiwalu był konkurs na „Najlepszą Nalewkę 2007”. Ocenie poddano alkohole

Adam Ruszkowski, zwycięzca konkursu na najlepszą nalewkę powiatu poznańskiego.

produkowane wyłącznie domowymi sposobami - nieprzeznaczone do komercyjnej sprzedaży. Przed Kapitułą Dobrego Smaku stało nie lada wyzwanie - wybranie najlepszego trunku spośród 62 zgłoszonych do rywalizacji. Degustujący, wśród których byli m.in. Hanna Banaszak, Iwa Trifonowa, Stanisław Sojka, Piotr Bikont i Jan Babczyszyn, przyznali nagrodę specjalną Jana Grabkowskiego, Starosty Poznańskiego, dla twórcy najlepszej nalewki z powiatu. Uznanie zdobył „Dziki koń. Pigwa”, specjał przygotowany przez Adama Ruszkowskiego z Lubonia. W nagrodę zwycięzca pojedzie na Węgry, gdzie spróbuje m.in. wybornych win tamtejszej produkcji. Kapituła doceniła smak, zapach i wygląd nalewki, która w konkursie głównym ustąpiła jedynie „Nalewce Żurawinowej”, przygotowanej przez Janusza Łakomca.

Pierwsza edycja imprezy okazała się nie tylko sukcesem artystycznym i towarzyskim. Tłumy odwiedziły stoiska licznych wystawców, którzy prezentowali swoje produkty i wyroby rękodzieła. Uwagę przybyłych zwróciło szczególnie stoisko Muzeum Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego ze Szreniawy. Można tam było spróbować swoich sił, obsługując dawne gospodarskie urządzenia. Kulinarne tajemnice zdradzili mistrzowie dobrego smaku. Na oczach publiczności przygotowywano apetyczne potrawy, którymi, po zakończeniu pokazu, częstowano zwiedzających.

Festiwal cieszył się wśród zwiedzających ogromnym zainteresowaniem.

W namiocie powiatu poznańskiego polecano turystyczne atrakcje podpoznańskich gmin - miejsca noclegowe i trasy rowerowe, budzące szczególne zainteresowanie w czasie wakacji. Współpraca powiatu poznańskiego przy organizacji imprezy stworzyła okazję do zaprezentowania miejsc wartych odwiedzenia, interesujących i atrakcyjnych pod względem turystycznym, słowem - miejsc w dobrym smaku. Wieczorem na scenie wystąpili muzycy z Dixie Company, Retro Jazz Quartet, Max Klezmer Band, Trio Taklamakan, a także Przemysław Hałuszczak, Ewa Nawrot i Mike Edwards.

Katarzyna Strzyż
Wydział Promocji, Kultury
i Współpracy z Zagranicą

Stypendia Rady Powiatu Poznańskiego dla uczniów

Powiat Poznański informuje, że w ramach „Powiatowego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży oraz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży” do końca września 2007 r. uczniowie mogą składać wnioski o przyznanie Stypendium Rady Powiatu Poznańskiego.

O stypendium mogą się ubiegać uczniowie szkół ponadgimnazjalnych kończących się maturą, prowadzonych przez Powiat Poznański. Warunkiem koniecznym do otrzymywania stypendium jest uzyskanie średniej ocen w poprzednim roku nauki w szkole ponadgimnazjalnej, równej co najmniej 5,0.

Wnioski zgodne z odpowiednim wzorem składane są do dyrektora szkoły do 30 września 2007 r. Stypendium Rady Powiatu Poznańskiego przyznawane jest na okres roku szkolnego, liczonego od września do końca czerwca (10 miesięcy), w kwocie 200 zł miesięcznie.

Więcej informacji:

Uchwała Nr XXXII/309/II/2005 Rady Powiatu Poznańskiego z dnia 27 września 2005 r.

Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu tel. (061) 8410 754.

Piotr Pietryga
Wydział Edukacji

Nagroda Starosty Poznańskiego

Powiat poznański wspiera i motywuje uczniów do rozwijania swoich uzdolnień poprzez przyznawanie Nagrody Starosty Poznańskiego. O nagrodę mogą ubiegać się uczniowie szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez powiat poznański, którzy w poprzednim semestrze klasy ponadgimnazjalnej wykazali się wybitnymi osiągnięciami w dziedzinie naukowej, sportowej, działalności społecznej, kulturalnej lub innej – w szczególności laureaci konkursów i olimpiad szczebla krajowego i międzynarodowego.

Z wnioskiem o Nagrodę Starosty Poznańskiego mogą wystąpić: zainteresowani uczniowie, wychowawcy, dyrektorzy, organizacje szkolne i społeczne. Wnioski zgodne z odpowiednim wzorem składane są do dyrektora szkoły do końca semestru, w którym uczeń dokonał wybitnego osiągnięcia (nie później jednak, niż do końca semestru następnego).

Zarząd Powiatu Poznańskiego rozpatruje wnioski i decyduje o przyznaniu nagrody oraz określa jej wysokość i formę.

Więcej informacji:

Uchwała Nr XXXII/309/II/2005 Rady Powiatu Poznańskiego z dnia 27 września 2005 r.

Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu tel. (061) 8410 754

Piotr Pietryga
Wydział Edukacji

PROSTO Z RATUSZA – Swarzędzki miesięcznik regionalny. ISSN 1732-2480.

Redaguje kolegium: Maciej Woliński – redaktor naczelny, Marek Baumgart, Adam Choryński, Agnieszka Hipś, Konrad Napierała, Katarzyna Stróżyńska.

Wydawca: Gmina Swarzędz.

URZĄD MIASTA I GMINY

Adres redakcji: 62-020 Swarzędz, Rynek 1 (pokój 407). Kontakt z redakcją: tel. 65 12 407, e-mail: rzecznik@swarzedz.pl, promocja@swarzedz.pl. Druk: Zakład Poligraficzny Dziamski – Gryśka, 62-020 Swarzędz, ul. Żeromskiego 10. Wydawca nie wypłaca honorariów za zamieszczone teksty i zdjęcia. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i dokonywania w nich zmian. Prosimy o dostarczanie materiałów (tekstów i ilustracji) w formie elektronicznej. Numer zamknięto 06.09.2007 r. i oddano do druku: 10.09.2007 r. Nakład: 4500 egz.

Wanda Wasik:

Dzieciństwo w Kraju Warty

Wanda Wasik – mieszkanka Kobylnicy, ur. w Poznaniu, historyk sztuki. Pisze wiersze i prozę. Od 1969 r. publikuje swoje utwory w prasie, Polskim Radiu i Almanachach. W 1992 r. wydała tomik wierszy i dwa opowiadania. Uprawia również rysunek i malarstwo.

Wydawnictwo BONAMI w Poznaniu przygotowuje wydanie jej książki „Dzieciństwo w Kraju Warty”. Na sześciu stronach specjalnej wkładki prezentujemy Państwu I rozdział tej książki, zatytułowany WRZESIEŃ.

W następnych wydaniach „Prosto z ratusza” planujemy druk kolejnych.

WRZESIEŃ

Ten pierwszy dzień – dzień wybuchu wojny był podobno dla ludzi w Polsce wielkim zaskoczeniem. Tak przynajmniej mówili dorośli, których we wszystkich radiowych przemówieniach uspokajano, że Polska jest „silna, zwarta i gotowa” a minister Beck zapewniał, że wojny z Niemcami nie będzie.

My, dzieci, nie byliśmy ani zdziwieni, ani zaskoczeni. Przecież od wielu tygodni mówiono tylko o wojnie. Siostry zakonne z wielkimi białymi kapeluszami w domu wychowankowym dla dzieci „Stella” w Kobylnicy przygotowywały nas do niej. Uczyły nas szyć tampony z gazy, na wypadek użycia przez Niemców gazów trujących. Potem rozdawały nam te tampony razem z bardzo brzydko pachnącym płynem w buteleczkach, dla każdego członka rodziny. Halę uczono w szkole jak uszczelniać okna w mieszkaniach przed gazami i jak uspokajać ludzi, żeby w razie czego nie popadli w panikę. Również wyjazd naszego lokatora pana Janka Kamińskiego do wojska, którego we łzach żegnały matka i żona i obwieszały medalikami i szkaplerzami nie zapowiadał nic dobrego.

Tak więc wybuch wojny pierwszego września był dla nas dzieci zupełnie naturalną konsekwencją tych wszystkich przygotowań, ale nie naturalnym zjawiskiem w naszym życiu. Nas nie zaskoczył wybuch wojny, lecz wojna sama w sobie, jej natura.

Nie byliśmy, wraz z siostrami, zdziwione, czy zaskoczone tą wojną. Byliśmy przerażone! zwłaszcza po pierwszych bombach.

Rano, po ogłoszeniu w radio, że Niemcy wypowiedziały Polsce wojnę, komendę w domu objęła Hala.

– Tylko bez paniki – rozkazała spokojnie i rozdała nam

Autorka (z prawej) z rodziną.

rulony z taśmą klejącą.

– Pooklejajcie wszystkie okna, żeby gazy nie dostały się do domu – dodała autorytatywnie, zupełnie jak ojciec.

Usłuchałyśmy i bez szemrania robiłyśmy co kazała. Ja byłam z mojej starszej siostry bardzo dumna. Ojciec, mimo widocznego zdenerwowania, uśmiechał się aprobując jej działania, a mama płakała głośno, że ona, ze swoim sercem, tej wojny na pewno nie przeżyje.

Strach o życie mamy, był na tym etapie, największym koszmarem tej wojny. Po za tym nic się nie działo.

W zasadzie nic się nie zmieniło, tylko troszkę częściej przelatywały nad naszymi głowami samoloty.

Przedtem przelatywały rzadko, budząc tym większe nasze zainteresowanie.

– Aeroplan! Aeroplan! wołałyśmy podniecone, gdy przelatywały.

Teraz latały częściej i chyba niżej, jakby penetrując teren.

Nasz las, szybko zapełnił się wojskiem, końmi i wozami, poszarpany został okopami, ale na drodze, w wiosce, było spokojnie jak zawsze.

Siedziałyśmy na schodach wygrzewając się we wrze-

śniowym słońcu i liczyłyśmy przelatujące „aeroplany” z pięknymi białymi – czerwonymi kwadratami na skrzydłach. Gdzieś na drodze, jakiś piskliwy męski głos, obwieszczał głośno;

– Ajajaj, lecą nasi. Lecą nasi...

I wtedy rozległo się przeraźliwe buuum... Nie byli to nasi.

Nim zbiegłyśmy ze schodów i wpadłyśmy z krzykiem do domu, rozległo się następne buuum... cięższe i bliższe, a potem jeszcze jedno i jeszcze.

– Do schronu! – krzyknął ojciec.

Wybiegliśmy wszyscy naraz, każdy tak jak stał, do wielkiego niedokończonego, betonowego bunkra w ogrodzie, jeszcze bez dachu, który ojciec kazał przezornie budować, z pozostałego po rozbudowie domu cementu.

Wtedy jeszcze jedno głucho i głęboko buuum..., i cisza. Tylko podobny do brzęczenia ciężkiej muchy w rozgrzanym powietrzu, brzęk odlatujących samolotów.

Staliśmy jak przyklejeni do ścian naszego bunkra. Nagle, w tej ciszy, przeraźliwy krzyk mamy.

– Jezus Maria! Stachu! gdzie dziecko?

Rozejrzeliśmy się przerażeni. Dziecka, to znaczy Stefuchny, naszej najmłodszej siostrzyczki, nie było.

Mama ruszyła biegiem do domu, za nią ojciec, za ojcem, my.

A Stefuchna, spała sobie spokojnie, w swoim małym białym łóżeczku z wysokim różowym baldachimem (które służyło wszystkim dzieciom po kolei) i nawet jej się nie śniło o bombach, ani o wojnie.

Mama nie mogła uwierzyć, że w tej panice uciekła sama do schronu zapominając o dziecku, a jednak. Tak wielką siłę miał pierwszy strach.

Ojciec szybko otrząsnął się z pierwszego przerażenia i ruszył na penetrację terenu, szukając miejsc zrzuconych bomb. Okazało się, że dwie spadły na dworzec, prawie naprzeciwko nas, jedna na obiekt kolejowy i podobno dwie w las. Na dworcu ucierpiał tylko tory, troszkę kolejowy budynek, ale w lesie zostały podobno zabite dwa konie i okaleczony żołnierz.

Z bomby, która spadła na teren dworca, ojciec przyniósł do domu jakieś odłamki, które potem wmurował na pamiętkę w próg naszego domu.

Od tych pierwszych bomb zaczął się dla nas czas wojny. Chociaż samoloty odleciały, spokój już nie powrócił. Mama płakała tuląc dzieci, ojciec chodził zdenerwowany. Wiedział, że musi podjąć jakąś decyzję czy zostać tu na miejscu, tak blisko Poznania, gdzie każdej chwili mogą zrzucić dalsze bomby, czy uciekać gdzieś w głąb Polski, w kierunku Warszawy, żeby oddalić się od groźnego zachodu.

– Jak ty myślisz? – zapytał mnie, co robił dość często, choć miałam dopiero dziewięć lat – zostać tutaj, czy uciekać?

Ale ja tym razem nie wiedziałam co mu radzić. Bałam się bomb, ale bałam się też nieznanego, chociaż skrycie mnie ciągnęło.

– Dokąd moglibyśmy uciec? – zapytałam tylko,

– Do Warszawy. Tam, dokąd mają dużo dalej, no i stolicy nigdy nie oddamy. Będą ją bronić do ostatniego.

– No to pewnie tatuś ma rację – powiedziałam niepewnie.

W domu ojciec przedstawił swój plan. Jutro skoro

świt, bo dziś już za późno, załadujemy co się da na rowery, posadzimy na siodełku Stefuchnę i ruszymy pchając rowery, do Paczkowa, do wujka Jakuba. Wuj miał tam duże gospodarstwo, prawie mająteczek i konie i wozy, bryczki i powozy, a nawet powóz kryty, nazywany „budą”. Ojciec miał nadzieję, że wuj Jakub wypożyczy nam któryś z tych pojazdów, a może nawet ruszy w drogę razem z nami. Komunikaty radiowe bez przerwy donosiły o masowo uciekających ludziach i o przepelnionych szosach.

Postanowiliśmy uciekać i my, zostawiając na łasce losu całe nasze mienie – dom, mieszkanie, wszystkie rzeczy, a nawet pełen towarów sklep.

Ojciec jeszcze tego wieczoru zakopał pod drzewem najlepszą porcelanę, a pościel wpakował do wielkiej psiej budy. Zabrał ze sklepu wszystkie srebrne 2 i 5 złotych i czekoladę na tak zwane „żelazne porcje” i zaczął porządkować papiery.

Mama szykowała dla wszystkich tobołki z rzeczami i jedzeniem na drogę, a na stół wyłożyła wszystko, czego na co dzień tak bardzo oszczędzała; najłodsze kompoty z truskawek, moje ulubione, gruszki w cukrze i inne konfitury, a oprócz nich przeróżne cukierki. Było jej żal, że to wszystko zostawi.

Nie wiedziałam, że słodyczami można tak szybko i kłopotliwie się przejeść.

A przecież to ja byłam tą od słodyczy, od wyskrobywania słodkich garnków od budyni i galaretek, od oblizywania słodkich kul po ucieraniu ciasta i przepysznych kremów, od najczęstszego wypraszenia od mamy cukierków.

Moje starsze siostry radziły sobie z cukierkami lepiej niż ja. One po prostu kupowały sobie je na kredyt w sklepie mamy, oczywiście bez jej wiedzy. Założyły sobie nawet swoje książki kredytowe, na wzór tych, które mama zakładała kupującym wciąż na kredyt, biednym ludziom z Wierzenicy, wierząc tak jak i one, że z czasem długi zostaną spłacone.

Przez te cukierki to byłam nawet kiedyś bardzo przykra dla moich rodziców, czego do dziś żałuję. Powiedziały im, że wolałabym być córką stolarza, jak Ula, niż urzędnika sądowego, jak ja, bo on przynajmniej co tydzień przywozi swojemu dziecku tytkę cukierków, a ja to muszę wciąż dopraszać się chociaż jednego. Miałam na myśli torebeczki słodkich kawek lub pestek po pół grosza, które Uli ojciec przywoził w dzień wypłaty a ona wielce się nimi popisywała przed nami.

Ale teraz to coś innego. Teraz była wojna. Mama dobrze wiedziała, że wszystkiego z sobą nie weźmiemy i było jej żal.

Jeszcze tej nocy zaczęłam pisać pamiętnik. Zaczynał się tak:

Mój pamiętnik. Nazywam się Wanda Rumińska, mam lat 9, urodziłam się 25 lipca, w klinice przy ulicy Polnej w Poznaniu. Moimi rodzicami są: Stanisław Rumiński i Stefania z Osińskich – Rumińska. Mam trzy siostry. Dwie starsze, to o trzy lata starsza ode mnie Hala, która właśnie zdała do gimnazjum i dwa lata starsza Miła, a raczej Bogumiła, która skończyła klasę czwartą. Potem jestem ja – Wanda Anna, która skończyła klasę drugą i dalej moja najmłodsza, o siedem lat młodsza ode mnie siostrzyczka Stefuchna, jeszcze dziecko, którym ja, w każdej wolnej chwili się opiekuję.

Teraz jest Wrzesień 1939 roku. 1 września wybuchła wojna

Z rodzinnego albumu

i Niemcy przekroczyli granicę Polski. Dziś spadły na Kobylnicę pierwsze bomby. Teraz jest noc i szykujemy się do ucieczki. Ruszamy skoro świt. Tyle na dziś.

Tutaj zapis w dzienniczku się urwał, ale ja wierzyłam, że będę do niego wracać. Przecież w przyszłości chciałam zostać sławną pisarką i sama swoje książki ilustrować. Postanowiłam napisać coś niemniej pięknego niż „Trylogia” Sienkiewicza, która była dla mnie najpiękniejszą książką na świecie.

O godzinie piątej rano rozpoczął się koszmar naszej ucieczki. Ojciec wyprowadził na dwór nasze rowery, poprzywiązywał do nich worki z rzeczami i pierzynką dla Stefuchny, mama doniosła jeszcze torby z jedzeniem i tak żegnając się w imię Ojca i Syna wyruszyliśmy w tę pierwszą z całą rodziną wędrówkę.

Ruszyliśmy szosą w kierunku Swarzędza, a potem dalej, polnymi drogami gdzieś przez Łowęcin do Paczkowa, w pierwszym etapie do wujka Jakuba, który był również moim chrzestnym.

Te drogi nie były jeszcze takie pełne. Tylko od czasu do czasu pojawiali się na nich ludzie, wyglądający na uciekinierów. Ale byli i tacy jak ten dziwny mężczyzna, siejący popłoch wśród ludzi

– Uciekajcie! Uciekajcie – krzyczał do ludzi gestykując nerwowo – Jedźcie drogą na Warszawę. Wszyscy tam uciekają. Tutaj zaraz będą Niemcy. Ja lecę tylko do Koziegłów po żonę i zaraz tam ruszymy. Uciekajcie, Niemcy są już blisko.

No i uciekaliśmy. Nawet bez jego zachęty i przynaglania. Wierzyliśmy jednak, że ojciec wie najlepiej co mamy robić.

– Spokojnie – uspokajał nas ojciec – To był chyba jakiś szpieg, specjalnie siejący popłoch i zamieszanie.

Szpieg – myślałam z mieszanymi uczuciami – szpieg. Widziałam szpiega, prawdziwego szpiega.

Dalej jechaliśmy w miarę spokojnie, a raczej szliśmy pchając nasze obciążone rowery, aż do upragnionego Paczkowa, gdzie miał nam udzielić pomocy w dalszej drodze, zasobny w różne pojazdy wuj Jakub.

Tymczasem... Gdy ledwie włączając nogami dotarliśmy

wreszcie do upragnionego Paczkowa, okazało się, że wuj Jakub wcale się nas nie spodziewał i że z użyczeniem nam wozu będą trudności, bo jego wozy poszły już w drogę, a jego dom pełen był już uchodźców, tak obcych jak i z rodziny.

Tam też pierwszy raz zobaczyłam ciocię Werę, którą zapamiętałam tylko dzięki temu, że nie bała się gajora, który szczypał ją z sykiem w grube gołe tydki, a ona odpędzała się od niego zaledwie tak, jak się opędza od natrętnej muchy. Ja syczących gajorów, a raczej gąsiorów, spotykanych czasem na drodze do szkoły, bałam się panicznie.

Wuj Jakub znalazł jednak sposób aby nam pomóc. Doradził nam zatrzymać się u niego choć jeden dzień dla odpoczynku, a potem obiecał nam, odwiedzić nas na drugie swoje gospodarstwo do Psar pod Wrześnią, gdzie może znajdą się jeszcze jakieś wolne wozy.

Tak więc zatrzymaliśmy się w Paczkowie, ale ojciec w tym czasie siadł na swój rower i pojechał do domu, zobaczyć co się tam dzieje. Wrócił spokojny. W domu nie działo się nic złego, bombardowania też się nie powtórzyły, wszędzie panował spokój.

Jednak tu, na trasie warszawskiej panował gorączkowy ruch. Pędziły auta i wozy pełne uciekinierów, maszerowało nasze wojsko i głucho tętniąc toczyły się wojskowe pojazdy, ciągnące wojskowy sprzęt.

Mama płakała. Chciała wracać. Ale ojciec nie należał do tych, którzy zawracają w pół drogi. Postanowił, że będziemy uciekać dalej, tak jak inni, bo Niemcy są już blisko.

I tak, opuściwszy spokojną już Kobylnicę i mniej spokojne Paczkowo, puściliśmy się najbardziej zatłoczoną szosą warszawską w kierunku Kutna i Warszawy.

Jednak do Psar nie odwiózł nas wuj Jakub, bo nadarzyła się całkiem inna okazja. Otóż do Paczkowa zjechała po drodze ciocia Józia, uciekająca z Poznania z trójką swoich dzieci i kilkoma jeszcze rodzinami, wynajętym jakimś cudem autobusem, którym podobnie jak my, gnali do Warszawy.

Tu, u wujka Jakuba zrobili tylko odpoczynek. Zatanowali wodę, dzieci wypili mleko, a dorośli rozprostowali kości.

Ojciec wykorzystał tę chwilę, by namówić kierowcę, żeby jeszcze i nas jakoś upakował w swój i tak już pełen autobus, co w dalszej drodze okazało się nawet pożyteczne dla wszystkich.

Tak więc z Paczkowa wyjechaliśmy już autobusem, który na zatłoczonej szosie pełnej wojska, wozów i uciekających nimi ludzi robił niemałe wrażenie. Kilka razy próbowało go rekwirować wojsko, ale zawsze wybrańcał nas ojciec, twierdząc że to transport dzieci i rodzin pracowników sądu. Legitymował się swoją sądową legitymacją i to skutkowało. Mogliśmy jechać dalej.

Raczej moglibyśmy jechać dalej, gdyby autobus nie zaczął się psuć, gdyby nie ciągły ruch wojska i ludzi na szosie i co okazało się najgorsze, gdyby nie niemieckie samoloty.

Te przerażały nas najbardziej. To przez nie tak często musieliśmy opuszczać autobus, uciekać i kryć się w przydrożnych trawach i kartofliskach, bo przelatując siekły z maszynówek po wojsku, ludziach i pojazdach bez żadnej różnicy. Kiedy pierwszy raz zniżyły się nad nami i puściły swoją śmiertcioną serią, nie mogliśmy tego zrozumieć. Jedynym wytłumaczeniem było słowo WOJNA.

Tutaj dopiero dała się nam naprawdę we znaki.

Najgroźniejsze wrażenie robiły nadlatujące bombowce swoim ponurym warkotem, buuu i głuchymi detonacjami wybuchających bomb, po których pozostawały na szosie głębokie wyrwy i leje trudne do ominięcia przez nasz autobus.

Jednak gorsze od bomb okazały się myśliwce. To przez nie najczęściej leżeliśmy w kartofliskach, których liście pachniały dziwnie ostro, a pod nimi kryły się ogromne żółte dynie, u nas nazywane korbolami. To na ich woskowych skórkach, nasze paznokcie ryły z przerażenia różne esy i floresy, jakich nikt nigdy nie czytał.

Ale do Psar dotarliśmy cali i zdrowi.

Na podwórze, pełne ludzi, wjechaliśmy chrypiąc i sapiąc, bo nasz autobus znów zaczął się psuć.

Wysypaliśmy się z niego w wielkim nieładzie, krewni i nieznajomi, ale to nie miało teraz większego znaczenia, bo wszyscy byliśmy uciekinierami.

Wyszła do nas ciocia Marynia, córka wujka Jakuba, przywitała, przyjęła gorącą herbatą i wiejskim chlebem, prawie bez przerwy tu pieczonym i masłem, o które ojciec musiał już dla nas zabiegać, bo dla wszystkich nie starczało. Pomagały mu teraz srebrne 2 złotówki, chociaż tutaj, w pobliskim sklepie jeszcze czynnym, nie gardzono nawet papierowymi banknotami. Ojciec wysłał nas tam po zakupy, nie szczędząc papierowych pieniędzy, za które mogłyśmy kupić co tylko się dało. Kupiliśmy bułki, ciastka kokosowe i lody. Inne dzieci kupowały cukierki, my nie.

Była to nasza jedyna wyprawa do sklepu, bo wkrótce mostek na małej płynącej tam rzeczce został zbombardowany i nie mogłyśmy już przejść na drugą stronę. Polecałyśmy jednak zobaczyć lej po bombie i wyrwę na szosie.

Nasz postój w Psarach przedłużył się do następnego dnia, ponieważ autobus potrzebował remontu.

Ciocia Marynia wysłała nas, dzieci, do spania na strych, na sianie, pod którym dojrzywały pachnące ulegątki, a rodziców zatrzymała u siebie, w pokoju na dole.

Siano pachniało do zawrotu głowy, a ulegątki kusily, drażniąc zapachem nozdrza i niezbyt pełne żołądki.

My, wraz z siostrami, trzy grzeczne dziewczynki, nawet nie pomyślałyśmy, żeby po nie sięgnąć, ale inne dzieciaki dobrały się do nich i obdarowywały również nas, jakby dawały ze swojego.

Najlepsze były te brązowe już trochę miękkie, albo szare, pomarszczone jak staruszki.

Rankiem zapakowano nas znowu do autobusu i ruszyliśmy, okrążając wyrwę i zerwany mostek, w dalszą drogę. Minęliśmy Wrześnię i dojechaliśmy prawie do Strzałkowa. Prawie, bo znów zatrzymał nas nalot samolotów, ale tym razem dłuższy niż zwykle.

Ale tutaj nie było przy szosie zbawczego kartofliska, które mogłoby nas ukryć. Na szczęście, wzdłuż jakiejś bocznej drogi, czy alei, rozciągała się bujna zielona łąka, która dała nam schronienie.

Hala, Mila i ja trzymałyśmy się zwykle razem, tylko Stefuchna zostawała z mamą. Każdy ratował się jak umiał.

Kiedy już biegłyśmy ku zbawczej łące, jakiś Pan rzucił nam jabłuszka, żółte i wielkie jak małe dynie, ale Hala zaraz ostudziła tę naszą odrobinę radości, przestrzegając surowo „Nie jedzcie, bo mogą być zatrute”.

Milka szybko wyrzuciła swoje jabłuszko, ale ja zatrzymałam swoje. Przyciskając je mocno do piersi, dopadłam

do łąki, nim rozległo się siekące ostrzeliwanie i zapadłam w głęboką miękkość traw. Położyłam się niziutko a z oczu łzy płynęły same.

Samoloty terkotały tłukąc jak grochem o ścianę. Nim jedno odleciało, nadlatywały drugie i ostrzeliwały łąkę, szosę i pobliski lasek. Odgłosy strzelaniny niosły się echem i wracały nie wiadomo skąd. To było o wiele straszniejsze niż burza, której tak się bałam.

Plakałam bezgłośnie, tuląc głowę w ramionach i modląc się w duchu „Aniele stróżu mój”. Dziś nie przeproszałam, jak zwykle, mego anioła stróża, że leżę do niego odwrócona plecami, tylko błagałam go najusilniej, najżarliwiej jak umiałam, by „rano, wieczór, w dzień i w nocy, był mi zawsze ku pomocy”,

A potem... widocznie zasnęłam, płaczem znużona, bo gdy uniosłam głowę ponad wysokie trawy, dokoła nie było już nikogo. Wołałam bez skutku imiona moich siostr, ale nikt nie odpowiadał. Samoloty umilkły a siostry moje gdzieś poszły. Byłam sama.

Skierowałam się w stronę naszego autobusu, który na szczęście stał jeszcze na szosie i pobiegłam ku niemu szczęśliwa.

Jednak kiedy doszłam, autobus okazał się pusty. Nikogo, ale zupełnie to nikogo w nim nie było, Wszyscy odeszli. Nawet kierowca. Zostałam zupełnie sama.

Sama pośród maszerującego wojska, pośród wciąż uciekających ludzi i zabłąkanych zwierząt.

Nie wiedziałam dokąd iść ani gdzie szukać moich bliskich. Mój dziesięcioletni rozum mówił mi, że skoro uciekaliśmy do Warszawy, to trzeba mi iść naprzód, dotrzeć do tej Warszawy i tam ich odnaleźć.

Ale co będzie, jeśli zmienili plan i pojechali nie do Warszawy, a do Rumunii, o której ojciec ostatnio mówił coraz częściej jako o celu naszej wędrówki, to jak tam dotrzeć? Jak tę Rumunię znaleźć?

Pełna rozterki stałam przy naszym wielkim, pustym autobusie z trudem hamując łzy. Nie wiedziałam czy jeszcze czekać, czy co prędzej ruszyć przed siebie, żeby ich jeszcze dogonić.

Po namyśle postanowiłam iść naprzód, ale jeszcze szybko nadgryzłam swoje złote jabłuszko, żeby nabrać sił do drogi. Teraz nie zastanawiałam się, czy było zatrute czy nie,

Stojące samotnie dziecko zauważył jednak jakiś pan. Podszedł do mnie i zapytał gdzie moja mama, dlaczego jestem tu sama.

Powiedziałam, że zasnęłam na łące podczas nalotu samolotów, a kiedy się zbudziłam, nikogo nie zastałam już w naszym autobusie. Nie wiem dokąd poszli, ani gdzie jest moja mama. Nie wiem też dokąd mam iść ich szukać, do Warszawy? czy do Rumunii? bo nawet nie wiem gdzie ta Rumunia jest.

Starszy pan pogładził mnie po głowie i powiedział, że najlepiej zrobię, jeśli udam się tą boczną aleją do białego dworku, dokąd poszło wielu ludzi. Może moja mama też tam jest i moje siostry i ojciec.

Podziękowałam starszemu panu i ruszyłam długą aleją, już nie do Warszawy ani do Rumunii, tylko do małego dworku, gdzie może uda mi się odnaleźć rodzinę.

Aleja okazała się zwykłą polną drogą, otoczoną z obu stron starymi drzewami, przy końcu której, pośród wielkich rozłożystych drzew, stał mały biały dworek z kolum-

nami, a dokoła niego tłoczyli się różni ludzie. Dzieci biegły, psy szczekały, a kobiety z maluchami siedziały pod ścianami domu, na pękach słomy i siana. Tam, nagle i niespodziewanie, zobaczyłam swoją mamę. Siedziała smutna pod ścianą domu, tuląc w ramionach Stefuchnę.

Nie mogłam uwierzyć, że to ona, moja mama, zawsze taka elegancka, nawet w drodze, siedzi teraz na słomie, jak inni i najzwyczajniej w świecie – płacze.

Podeszłam szybko, rozradowana, że ją znalazłam, ale mama ostudziłam mnie ostrymi słowami.

Gdzie ty latasz? Nie płacz się ludziom pod nogami. Siadaj tutaj i siedź.

Próbowałam jej powiedzieć, że zasnęłam na łące, że się potem zagubiłam, że nikogo nie było przy autobusie, a ja nie wiedziałam gdzie iść, ale ona już mnie nie słuchała. Zrozumiałam, że mama nawet nie zauważyła mojego zaginięcia.

Bez słowa rzuciłam się na słomę obok mamy. Byłam naprawdę bardzo zmęczona. Mało. Byłam wykończona. Odbiegły mnie wszystkie myśli, tak dobre jak złe. Pozostała tylko świadomość, że mama się znalazła i teraz wszystko już będzie dobrze.

I było, bo po krótkim czasie dojechał do nas ojciec, który wyjechał rowerem, żeby zebrać wiadomości i kupić coś do jedzenia, co nie było wcale łatwe.

Teraz ojciec rzucił rower na siano i z dziwnym wyrazem twarzy powiedział do mamy.

– Koniec. Wracamy. Wojna skończona.

– Wracamy? Ale czym? przecież autobus zepsuty, a my jesteśmy tak daleko – zawołała mama, wcale tym nie zaskoczona.

– Wiem, że to daleko – powiedział ojciec – ale coś sobie znajdziemy. Wynajmiemy jakiś wóz.

Nie rozumiałam nagłej zmiany planów.

– Więc już nie jedziemy do Warszawy? – zapytałam zdziwiona i zaskoczona. – Ani do Rumunii?

– Nie. Wojna skończona. Wracamy do domu.

Popatrzyłam na zatroskaną twarz ojca i nie wytrzymałam.

– Wojna skończona? To dlaczego tatuś się nie cieszy?

– Bo Niemcy zabrali Polskę – powiedział ojciec bardzo wolno – Polski już nie ma. Warszawa się poddała. Skapitulowała.

Popatrzył na mnie bardzo smutnym wzrokiem i zaraz odwrócił się.

To, co ojciec powiedział o Polsce, mamy jakoś nie zainteresowało. Ona myślała tylko o tym jak dotrzeć do domu, ale ja zamyśliłam się nad tym bardzo głęboko.

Nie mogłam zrozumieć, jak można zabrać komuś ziemię, nawet cały kraj. Jak można zabrać całą, taką wielką Polskę?

Tymczasem wśród ludzi zapanowało widoczne poruszenie. Jedni wyruszali od razu w drogę, tym razem powrotną, inni zbierali się powoli, nie dowierzając ostatnim wiadomościom, ani nie rozumiejąc dobrze co one oznaczają.

Jedno było jasne i zrozumiałe dla wszystkich: naloty się skończyły. Samoloty niemieckie jeszcze latały nad drogami, ale myśliwce nie siekły już z maszynówek, a bombowce już bomb nie zrzucały. Zapanował względny spokój.

Ojciec po krótkim odpoczynku znów siadł na swój

Z rodzinnego albumu (autorka - z prawej).

rower i pojechał szukać jakiegoś gospodarza, który zdecydowałby się odwieźć nas z powrotem, do domu swoim wozem. Autobus pozostawiony na szosie był zepsuty, a szofer gdzieś się zawieruszył. Podobno sam ruszył w drogę powrotną do domu.

Zdobycie, czyli wynajęcie wozu, okazało się trudniejsze niż myślał ojciec, ale w końcu udało mu się znaleźć jakiegoś woźnicę, który za srebrne pieniądze zgodził się odwieźć nas do domu.

Ja bardzo trudno pojmowałam te zmiany i bardzo się ich bałam. Starłam się jednak zachowywać jak inni i nie okazywać lęku.

Kiedy uciekaliśmy do Warszawy, a może nawet do Rumunii, nawet pod gradem kul z karabinów maszynowych, którymi siekły nas niemieckie samoloty myśliwskie, byłam jakby spokojniejsza i bardziej świadoma tego co się dzieje. Wystarczyło jedno słowo – Wojna, które tłumaczyło wszystko; naszą ucieczkę, samoloty, ostrzeliwania, bomby i płacz. A teraz? Wojna niby skończona, a wszyscy nadal się smućą i nie wiedzą co ich czeka.

Pakowanie się do wozu zajęło nam zaledwie kilka minut. Odjeżdżaliśmy stąd bez żalu, a ja, nawet szczęśliwa, bo w ostatniej chwili zostałam hojnie przez los wynagrodzona.

W słomie, na której leżeliśmy, znalazłam przesłoniczną laleczkę. Lalkę, jakiej w życiu nie miałam. Pani siedząca obok, powiedziała mi, że mogę ją sobie zabrać, bo ludzie, którzy tu leżeli z dziećmi, już dawno stąd odjechali i już tu nie wrócą.

Byłam bardzo szczęśliwa. Tak szczęśliwa, że prawie zapominałam o wojnie, o nieszczęśliwej Polsce, o smutku tatusia i zdenerwowaniu mamy, która krzyczała i płakała,

kiedy jechaliśmy brodem przez rzeczkę, obok zbombardowanego mostku, albo objeżdżaliśmy, pooranym polem, wyrwy na szosie i leje po bombach. Miałam swoją lalkę.

Ojciec dokarmił nas teraz dużo szczodrzej czekoladą zabraną jeszcze z domu, która w dalekiej podróży miała stanowić dla nas żelazne porcje, dla podtrzymania sił.

Teraz wracaliśmy do domu.

Tym razem podróż odbywała się wolniej niż autobusem, ale to nam nie przeszkadzało. Wracaliśmy z naszej dalekiej podróży, do naszego opuszczonego domu, coraz bardziej zastanawiając się, co tam zastaniemy?

Kiedy po przeszło tygodniowej tułaczce znaleźliśmy się wreszcie w swoich progach, zastaliśmy dom doszczętnie splądrowany.

Wyniesiono z niego wszystko co się dało wynieść. Zostały tylko meble. Zniknęły wszystkie towary ze sklepu i pozostawione rzeczy z szaf, opróżniono nawet wielkie kosze, pełne starych butów, stojące w komórce.

Zostało nam tylko to, co mieliśmy ze sobą i to co ojciec na prędcie zdołał ukryć: Pierzyny wepchnięte do wielkiej psiej budy po zdechłej „Mirze” i zakopana pod orzechem porcelana.

Tak więc rodzice, w tych najtrudniejszych czasach musieli zaczynać wszystko od nowa.

Najgorzej było z zjedzeniem.

Z pozostawionych w sklepie towarów nie zostało nic, a kupić nie było gdzie, bo sklepy były zamknięte. Każdy zostawiał żywność dla siebie. Pozostali tylko gospodarze. Rodzice szybko udali się do swoich starych dostawców mleka i u nich kupili, za srebrne 2 złotych ziemniaki, mleko, a nawet świniaka, z którego mama najlepsze kawałki upiekła, a potem zalane smalcem we wiadrach, ukryła w szopie pod stertą zrąbanego drewna. Reszta była jedzona na bieżąco i ubywała szybko, bo do wykarmienia było sześć „gęb” jak tutaj mówiono, a co jedna gęba to wybredniejsza. Ale oczywiście nie dziś. Teraz zjedliśmy wszystko, nawet skórę z prosiaka do mięska ugotowaną. A ja zawsze myślałam, że świńska skóra służy tylko do wyrobu butów. Oczywiście nie naszych, bo my nosiliśmy tylko buciki ze skórki cielęcej.

Mama nie mogła wybaczyć ludziom, że rozkradli jej sklep i dom, chociaż tyle im kredytowała, a jej księgi pełne były nie zapłaconych długów, ale ojciec uważał, że dokonała się jakaś sprawiedliwość dziejowa. Że ci, którzy mieli mniej, zabrali tym, którzy mieli więcej, a byli to naprawdę biedni ludzie.

Ojciec był zawsze bardzo tolerancyjny, obok swoich surowych zasad i stanowczości.

Ja nie byłam w swoich sądach tak tolerancyjna. Uważałam, że teraz oni mają więcej, bo mają swoje i nasze, ale ojciec powiedział, że to co wzięli, to pewnie dawno już zjedli, bo tych biednych ludzi było bardzo dużo.

Skoro tak, to i ja im wybaczyłam, tym bardziej że nie głodowaliśmy.

Do Kobylnicy wkroczyli pierwsi Niemcy.

Był to niewielki oddział żołnierzy niemieckich, którzy uśmiechali się do nas – dzieci i nawet dawali nam cukierki, pytając po niemiecku: Wie heist du Kleine?

Pędziłyśmy wtedy do domu wołając radośnie.

Mamo! Mamusiu! Oni rozmawiają z nami po niemiecku! Co znaczy - kleine, co znaczy heist du?

Mama powiedziała nam, że po polsku to znaczy „Jak

Autorka (w środku) z siostrami Halą i Miłą.

się nazywasz mała?” Bardzo nam się to podobało.

Żołnierze śpiewali też ładne wojskowe piosenki jak: „Vor der Kaserne”, a my obie z moją przyjaciółką Ulą, w mig się ich uczyłyśmy i też śpiewałyśmy.

Nie wiem gdzie zatrzymał się oddział żołnierzy, dość, że jeden z oficerów stanął u nas na kwaterze. Zajął dwa górne frontowe pokoje i zamieszkał w nich razem ze swym ordynansem, młodym, miłym chłopcem w mundurze.

Oficer nie nawiązywał z nami, ani z rodzicami żadnych kontaktów. Widywaliśmy go tylko czasem, w oknie, lub na balkonie, ale ordynans zagadywał nas często i chętnie.

Te rozmówki i uśmieszki miały miejsce przeważnie wtedy, kiedy wychodził na kamienne schody i tam czyścił wysokie czarne buty z cholewami, swojego oficera, aż błyszczały jak dwa czarne słońca.

Wszystkie trzy byłyśmy nim urzeczone.

Moje zauroczenie młodym ordynansem, niemieckimi słówkami, z którymi co rusz biegałam do mamy i pięknie lśniąco, czarnymi butami z cholewami, minęło bardzo szybko.

W pewien niedzielny ranek zobaczyłam takie piękne, czarne, lśniące buty z cholewami, jak... kopały idących z kościoła ludzi, a ręce mężczyzny w niemieckim mundurze, zrzuciły z głów idących, czapki i kapelusze. Złowrogo zabrzmiały niemieckie słowa, których nie rozumiałam.

Zaskoczona i bezgranicznie przerażona, biegłam do domu, ogrodową aleją, krzycząc w niebogłosy. – Mamo! Niemcy.

– Ratunku!

– NIEMCY.